

คู่มือการปฏิบัติงาน

- ✓ ระดับจังหวัดและพื้นที่กรุงเทพมหานคร
- ✓ ระดับอำเภอ

SCP

SCD

คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตร
คณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตร

สารบัญ

	หน้า
๑. หลักการและเหตุผล	1
๒. วัตถุประสงค์	3
๓. ขอบเขต	3
๔. แนวทางการดำเนินงานองค์คณะขับเคลื่อนการทำงานในส่วนภูมิภาค	3

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก สรุปรายการรวมการนำเสนอ

ภาคผนวก ข คำสั่งองค์คณะที่เกี่ยวข้อง

ภาคผนวก ค แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ภาคผนวก ง นโยบายการขับเคลื่อนภาคการเกษตร ๕ ยุทธศาสตร์ ๑๕ นโยบายของ
รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คู่มือการปฏิบัติงาน
คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัดและพื้นที่กรุงเทพมหานคร
(Single Command Province : SCP)
คณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ
(Single Command District : SCD)

-----

๑. หลักการและเหตุผล

ปัจจุบันภาคเกษตรของประเทศไทย ต้องเผชิญกับปัญหาที่เป็นข้อจำกัดหรือมีจุดอ่อนต่อการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทย ทำให้การเกษตรดำเนินการไม่บรรลุเป้าหมายตามที่กำหนด เกษตรกรยังไม่สามารถหลุดพ้นจากความยากจน ไม่มีความมั่นคงในอาชีพของตนเอง แม้ว่าภาครัฐจะพยายามกำหนดมาตรการต่างๆ มาช่วยเหลือแก้ไขมาโดยตลอด แต่ก็ไม่สามารถแก้ไขได้อย่างต่อเนื่อง ซึ่งปัญหาสำคัญๆ ได้แก่ เกษตรกร ซึ่งเป็นปัจจัยหลักสำคัญต่อการทำการเกษตร พบว่าเกษตรกรของประเทศจะเป็นผู้สูญภัย ขาดเทคโนโลยีหรือนวัตกรรม ทำให้การผลิตมีประสิทธิผลต่ำ ส่งผลกระทบต่อรายได้ การไม่มีที่ดินทำกินเป็นของตนเองจำเป็นต้องเช่าที่ดินเป็นที่ทำกิน จึงทำให้มีต้นทุนการผลิตที่สูง ในขณะที่สถาบันเกษตรกรก็ไม่มีประสิทธิภาพในการจัดการองค์กร ขาดการทำงานที่ทันสมัยและขาดความเข้มแข็ง เกษตรกรไม่สามารถพึ่งพาตนเองได้ อีกทั้งการเกษตรของไทยยังขาดกระบวนการผลิต (ต้นน้ำ กลางน้ำ ปลายน้ำ) ที่มีคุณภาพ ไม่มีการศึกษาข้อมูลอย่างจริงจัง ขาดการร่วมมือ จึงทำให้เกษตรกรได้ผลผลิตออกมาไม่เป็นที่ต้องการของตลาด หรือไม่มีคุณภาพดีพอกับความต้องการของตลาด รวมทั้งการทำงานของหน่วยงานภายในกระทรวงที่ยังต้องเพิ่มประสิทธิภาพในการบูรณาการเพื่อขับเคลื่อนภารกิจตอบสนองนโยบาย และความต้องการของทุกภาคส่วนเพิ่มขึ้น ซึ่งปัญหาดังกล่าวมีผลกระทบต่อเกษตรกรและภาคเกษตรของประเทศไทย แต่อย่างไรก็ตามภาคเกษตรของประเทศไทยยังมีจุดแข็งที่ภาครัฐสามารถนำมาใช้ในการกำหนดแนวทางและมาตรการช่วยเหลือเกษตรกรให้มีความเป็นอยู่ที่ดีและมีความมั่นคงในอาชีพขึ้นได้ ได้แก่ ภูมิศาสตร์ที่เหมาะสมในการทำการเกษตร ซึ่งจะทำให้สามารถกำหนดแนวทางได้ว่า จะพัฒนาหรือช่วยเหลือเกษตรกรได้อย่างไรในแต่ละพื้นที่ หรือการน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาใช้ในการพัฒนาเกษตรกรรม รวมถึงการนำภูมิปัญญาในท้องถิ่นในแต่ละพื้นที่มากำหนดแนวทาง ในขณะเดียวกันสินค้าเกษตรไทยเป็นที่ต้องการของตลาดโลกและเป็นฐานสำคัญของการผลิตอื่นๆ ที่จะทำให้ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบกว่าประเทศอื่นๆ ในโลก และการทำเกษตรที่มุ่งเกษตรกรรมยั่งยืน ซึ่งจะเป็นจุดแข็งที่สำคัญต่อการพัฒนาภาคเกษตรให้เกิดความมั่นคงต่อไปในอนาคต

จากปัญหาและจุดแข็งดังกล่าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ซึ่งเป็นหน่วยงานที่สำคัญต่อการขับเคลื่อนพัฒนาการเกษตรของประเทศไทย ในแต่ละปีงบประมาณจะมีนโยบายที่สำคัญๆ เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรให้มีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น โดยการยกระดับรายได้ของเกษตรกรและตอบสนองต่อความต้องการของตลาดในระดับต่างๆ ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะต้องเร่งดำเนินการด้านนโยบายที่จะช่วยเหลือเกษตรกรและแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าที่เกิดขึ้นในพื้นที่ ให้เกษตรกรประกอบอาชีพทางด้านเกษตรได้อย่างมั่นคง ซึ่งการดำเนินงานจะต้องมีการขับเคลื่อนอย่างเป็นเอกภาพ ทันท่วงทีและสถานการณ์ที่เกิดขึ้น หากดำเนินการไม่แล้วเสร็จจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อภาคเกษตรได้ ประกอบกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดวิสัยทัศน์ในปี ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐ ไว้ว่า “เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี” เพื่อตอบสนองยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติในประเด็นการเกษตร ๖ ด้าน ประกอบด้วย เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และการพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร และการเตรียมรับแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ ซึ่งนำไปสู่การกำหนดแผนปฏิบัติการของกระทรวง

เกษตรและสหกรณ์ ระยะ ๕ ปี (๒๕๖๖ - ๒๕๗๐) ตลอดจนนโยบายรัฐบาลด้านการเกษตรและนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่กำหนดแนวทางการช่วยเหลือภาคการเกษตร ที่จะทำให้สามารถบรรลุวิสัยทัศน์ที่ได้กำหนดไว้

ดังนั้น เพื่อให้เกิดความเป็นเอกภาพ เน้นให้เกิดการบูรณาการหน่วยงานในสังกัดระดับพื้นที่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงได้ออกคำสั่ง ที่ ๙๗๘/๒๕๖๔ ลงวันที่ ๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด คณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ และคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครขึ้น โดยในระดับจังหวัดมีองค์ประกอบดังนี้ เกษตรและสหกรณ์จังหวัดเป็นประธาน เกษตรจังหวัดเป็นรองประธาน หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งราชการส่วนภูมิภาคและส่วนกลางที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัด รวมถึงราชการส่วนกลางที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดอื่นแต่มีหน้าที่รับผิดชอบในจังหวัดนั้นด้วย โดยมีหัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดเป็นเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. ศึกษา วิเคราะห์ ทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดที่เชื่อมโยงทิศทางการพัฒนา ระดับประเทศ ภาค และกลุ่มจังหวัด เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด และแผนปฏิบัติการประจำปี เสนอคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดพิจารณา

๒. วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง และสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัด

๓. รวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด รวมทั้งวิเคราะห์สถานการณ์ ปริมาณและราคาสินค้าเกษตรของจังหวัด

๔. ติดตามปัญหาภาคการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เสนอแนวทางป้องกันและเตรียมการแก้ไขปัญหา และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรเร่งด่วน เพื่อบรรเทาเหตุและดำเนินการช่วยเหลือ

๕. บูรณาการ บริหารจัดการแผนงาน โครงการ งบประมาณ และทรัพยากรของส่วนราชการในสังกัด กระทรวงที่อยู่ในจังหวัด เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง

๖. รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

สำหรับในระดับอำเภอประกอบด้วย เกษตรอำเภอเป็นประธาน หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอหรือเจ้าหน้าที่ของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้แก่ กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริมการเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ และสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด โดยมีนักวิชาการส่งเสริมการเกษตร สำนักงานเกษตรอำเภอที่ได้รับมอบหมายจากประธานคณะทำงานฯ เป็นเลขานุการ มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

๑. จัดทำแนวทางสร้างการรับรู้ ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายต่างๆ ในพื้นที่ และสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒. กำหนดขอบเขตและแนวทางการเก็บข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของอำเภอ รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล

๓. ติดตามและรายงานสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อเกษตรกรของอำเภอ และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรเร่งด่วน

๔. รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อเป็นแนวทางให้คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัดและพื้นที่กรุงเทพมหานคร รวมทั้งคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ สามารถเชื่อมโยงยุทธศาสตร์กับพันธกิจของกระทรวง สร้างการสื่อสารนโยบายของกระทรวงไปยังผู้ปฏิบัติ บริหารจัดการให้สอดคล้องกับภารกิจได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้เกิดการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าหรือเร่งด่วนภาคการเกษตรที่เกิดขึ้นในพื้นที่ และทำให้การขับเคลื่อนการดำเนินงานตามนโยบาย/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์อย่างเป็นเอกภาพ

๓. ขอบเขต

การดำเนินงานเพื่อขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในระดับจังหวัดและอำเภอ โดยคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัดและพื้นที่กรุงเทพมหานคร และคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ ภายใต้กรอบภารกิจงาน ดังนี้

๑. บูรณาการแผนงานของทุกหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและแนวทางการขับเคลื่อนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒. ติดตามภารกิจด้านการเกษตรและขับเคลื่อนงานสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๓. ประสานการดำเนินงานและอำนวยความสะดวก เพื่อแก้ไขปัญหาเร่งด่วนเฉพาะหน้าในพื้นที่
๔. วิเคราะห์ทิศทางการพัฒนาด้านการเกษตรของจังหวัด เพื่อวางแผนเชิงรุก งานป้องกัน และการสร้างโอกาสทางการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด
๕. อำนวยความสะดวกและสหกรณ์ในพื้นที่ เพื่อทราบบทพยากรณ์และบริหารจัดการทรัพยากรภายในจังหวัด

๔. แนวทางการดำเนินงานองค์กรขับเคลื่อนการทำงานในส่วนภูมิภาค

๔.๑ คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัดและพื้นที่กรุงเทพมหานคร (SCP) ขับเคลื่อนภารกิจด้านการเกษตรในพื้นที่ มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๑) ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนด

(๑) บูรณาการการดำเนินงานร่วมกัน เพื่อร่วมกันศึกษาและวิเคราะห์ทิศทางการพัฒนาการเกษตร และกำหนดแนวทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดที่เชื่อมโยงทิศทางการพัฒนาระดับประเทศ ภาค และกลุ่มจังหวัด โดยทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัด เพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับสภาพปัญหา ความต้องการที่สำคัญจำเป็นในการพัฒนาเชิงพื้นที่

(๒) หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ร่วมกันติดตามและขับเคลื่อนนโยบาย/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัด โดยเฉพาะภารกิจเร่งด่วน เช่น งานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานรากยกระดับศักยภาพแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่ ผลักดันการสร้างเกษตรมูลค่าสูง ยกระดับศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรสู่ศูนย์พัฒนา Smart Farmer ครัวบังอร และปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์ทุกรูปแบบให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร เป็นต้น

(๓) วิเคราะห์ฐานข้อมูล และกำกับ ติดตาม การจัดทำฐานข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น การพัฒนา Big Data อย่างเป็นรูปธรรม และการศึกษาวิจัยเทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน เป็นต้น

(๔) ติดตามสถานการณ์ปริมาณและราคาสินค้าเกษตรของจังหวัด ประเมินสถานการณ์เพื่อเตรียมรองรับกรณีมีปัญหาด้านผลผลิต และผลักดันโอกาสผลผลิตทางการเกษตร รวมถึงพัฒนาช่องทางจำหน่ายผลผลิตหรือผลิตภัณฑ์ทางการเกษตรในพื้นที่ให้ผ่านช่องทางที่หลากหลายขึ้น

(๕) แก้ไขปัญหาภาคการเกษตรของจังหวัด โดยเฉพาะปัญหาเฉพาะหน้า เร่งด่วน เพื่อช่วยเหลือและบรรเทาสถานการณ์ที่เกิดขึ้น เช่น การแก้ไขปัญหาให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-๑๙ การบริหารจัดการและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร การรับเรื่องราร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพี่น้องเกษตรกร และการแก้ไขปัญหาหนี้สินให้เกษตรกร เป็นต้น

(๖) บูรณาการและวางแผนการบริหารจัดการแผนงาน โครงการ งบประมาณ และทรัพยากรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัดให้มีประสิทธิภาพ โดยร่วมมือกับทุกภาคส่วน

(๗) บริหารทรัพยากรของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่จังหวัดให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อรองรับและป้องกันการเกิดปัญหาด้านการเกษตรในพื้นที่

(๘) รายงานผลการดำเนินงาน หากพบปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานให้รายงานต่อคณะกรรมการ/ผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาแนวทางแก้ไขในระดับต่อไป

๒) การจัดประชุมคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัดและพื้นที่กรุงเทพมหานคร ฝ่ายเลขานุการดำเนินการ

(๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกำหนดประเด็นสำคัญในการประชุมให้ชัดเจน สอดคล้องกับกรอบการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรของจังหวัด

(๒) รวบรวมและจัดทำข้อมูลประกอบการประชุมที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วน

(๓) นำเสนอประเด็นวาระเป็นลำดับอย่างชัดเจน (เรื่องเพื่อทราบ เรื่องเพื่อพิจารณา)

(๔) สรุปประเด็นสำคัญ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่ประชุม รวมทั้งมติที่ประชุมให้ชัดเจน เช่น ใคร ทำอะไร อย่างไร เมื่อไหร่ เพื่ออะไร เป็นต้น เพื่อมอบหมาย/สั่งการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือรายงานผลต่อคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด (อ.พ.ก.) และคณะกรรมการบริหารการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตร

(๕) ติดตามความก้าวหน้าผลการประชุมเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

๓) สนับสนุนการปฏิบัติงานตามนโยบาย/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เช่น การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน ระบบตลาดนำการผลิต ลดต้นทุนการผลิต การบริหารจัดการประมงอย่างยั่งยืน การแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตร และพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นต้น

๔) รายงานปัญหา อุปสรรค การดำเนินงานพัฒนาการเกษตรของจังหวัดต่อคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด (อ.พ.ก.) เกษตรและสหกรณ์จังหวัดในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ จะต้องนำเสนอเป็นวาระในการประชุมคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด หากเป็นเรื่องที่คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัดสามารถดำเนินการได้ให้เสนอเป็นเรื่องเพื่อทราบ และหากเป็นเรื่องที่ไม่สามารถดำเนินการได้ ฝ่ายเลขานุการควรมีการเสนอข้อพิจารณาให้แก่คณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดสำหรับการพิจารณา เพื่อขอมติที่ประชุมในการดำเนินงานต่อไป

หมายเหตุ การประชุมครั้งที่ ๑ ขอให้แจ้งเกษตรกรจังหวัด มอบหมายเกษตรกรอำเภอแต่งตั้งฝ่ายเลขานุการ คณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอและดำเนินการประชุม โดยงบประมาณในการจัดประชุมให้เบิกจ่ายจากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

๔.๒ คณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ (SCD) ขับเคลื่อนภารกิจด้านการเกษตรในพื้นที่ มีแนวทางการดำเนินงาน ดังนี้

๑) ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ที่กำหนด

(๑) สร้างการรับรู้ ประสานความร่วมมือ และสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ตามแนวทางที่กำหนด และภารกิจที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด

(๒) ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของอำเภอให้สอดคล้องกับขอบเขตและแนวทางการเก็บข้อมูลของกระทรวง ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และการมอบหมายจากคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด

(๓) แก้ไขปัญหาภาคการเกษตรและสหกรณ์ของอำเภอ โดยประสานการทำงานและบูรณาการร่วมกับทุกหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อช่วยบรรเทาสถานการณ์ในพื้นที่

(๔) รายงานผลการดำเนินงาน รวมทั้งปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด/ผู้ที่เกี่ยวข้อง

๒) การจัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ ฝ่ายเลขานุการดำเนินการ

(๑) ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องและกำหนดประเด็นสำคัญในการประชุมให้ชัดเจน สอดคล้องกับกรอบการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรของอำเภอ

(๒) รวบรวมและจัดทำข้อมูลประกอบการประชุมที่เกี่ยวข้องอย่างครบถ้วน

(๓) นำเสนอประเด็นวาระเป็นลำดับอย่างชัดเจน (เรื่องเพื่อทราบ เรื่องเพื่อพิจารณา)

(๔) สรุปประเด็นสำคัญ ข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะที่ประชุม รวมทั้งมติที่ประชุมให้ชัดเจน เช่น ใคร ทำอะไร อย่างไร เมื่อไหร่ เพื่ออะไร เป็นต้น เพื่อมอบหมาย/สั่งการหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง หรือรายงานผลคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด

(๕) ติดตามความก้าวหน้าผลการประชุมเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

(๖) ค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ ให้เบิกจ่ายจากสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สป.กษ.

๓) สนับสนุนการปฏิบัติงานตามนโยบาย/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้มีความสำคัญ การปฏิบัติงานในพื้นที่ที่จะผลักดันให้นโยบายหรือโครงการบรรลุเป้าหมาย เช่น การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ ส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน ระบบตลาดนำการผลิต ลดต้นทุนการผลิต การบริหารจัดการประมงอย่างยั่งยืน การแก้ปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร จัดทำข้อมูลสารสนเทศด้านการเกษตร และพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เป็นต้น

๔) รายงานปัญหา อุปสรรค การดำเนินงานพัฒนาการเกษตรของอำเภอต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด โดยประสานงานกับหัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สนง.กษ.จว. ในฐานะฝ่ายเลขานุการคณะกรรมการฯ เพื่อประมวลเป็นข้อมูลประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด ทั้งนี้ กรณีเร่งด่วนขอให้ประสานคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัดพิจารณาสนับสนุนการแก้ไขปัญหาต่อไป

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

สรุปภาพรวมการนำเสนอ

- ผังโครงสร้างการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตร
- อำนาจหน้าที่ของคณะขับเคลื่อนงานด้านการเกษตร
- ขอบเขตการดำเนินงานของคณะขับเคลื่อนงานด้านการเกษตร

ผังโครงสร้าง : การขับเคลื่อนงานด้านการเกษตร

กลไกการทำงาน

**คณะกรรมการบริหารการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญ
และการแก้ไขปัญหาภาคเกษตร**

ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ : ประธาน
หัวหน้าส่วนราชการ : กรรมการ
ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สป.กษ. : เลขานุการ

ส่วนกลาง

ส่วนภูมิภาค

- ประสานการดำเนินงานกับจังหวัด
- เสนอประเด็นสำคัญเข้าสู่ที่ประชุม อ.พ.ก.
- นำเรียน ผวจ. กรณีเร่งด่วน

คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตร

ระดับจังหวัด (SCP)

เกษตรและสหกรณ์จังหวัด : ประธาน
เกษตรจังหวัด : รองประธาน
หัวหน้าส่วนราชการระดับจังหวัด : กรรมการ
หน.กลุ่มยุทธศาสตร์ สนง.กษ.จว. : เลขานุการ

คณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตร

ระดับอำเภอ (SCD)

เกษตรอำเภอ : ประธาน
หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ : กรรมการ
นวส. : เลขานุการ

ส่วนราชการ/หน่วยงาน
ในสังกัดกระทรวง

อำนาจการ
สนับสนุนการปฏิบัติงาน

ประสานงาน
ขอความร่วมมือ

หน่วยงานของ กษ.
ในจังหวัด

หน่วยงานนอก กษ.
และภาคประชาสังคม

คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการศึกษา

ระดับจังหวัด (SCP)

-

○ ศึกษา วิเคราะห์ ทิศทางการพัฒนาการศึกษาและสภกรรมการของจังหวัดที่เชื่อมโยงทิศทางการพัฒนาระดับประเทศ ภาค และกลุ่มจังหวัด เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการศึกษาและสภกรรมการของจังหวัด และแผนปฏิบัติการประจำปี เสนอคณะกรรมการพัฒนาการศึกษาและสภกรรมการระดับจังหวัดพิจารณา
-

○ วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง และสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย/โครงการสำคัญของกระทรวงการศึกษาและสภกรรมการในระดับจังหวัด
-

○ รวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลด้านการศึกษาและสภกรรมการ รวมทั้งวิเคราะห์สถานการณ์ปริมาณและราคาสินค้าเกษตรของจังหวัด
-

○ ติดตามปัญหาภาคการศึกษาและสภกรรมการของจังหวัด เสนอแนวทางป้องกันและเตรียมการแก้ไขปัญหา และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรเร่งด่วน เพื่อบรรเทาเหตุและดำเนินการช่วยเหลือ
-

○ บูรณาการ บริหารจัดการแผนงาน โครงการ งบประมาณ และทรัพยากรของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงที่อยู่ในจังหวัด เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงการศึกษาและสภกรรมการ และสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง
-

○ รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการพัฒนาการศึกษาและสภกรรมการระดับจังหวัด

คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการศึกษา

ระดับอำเภอ (SCD)

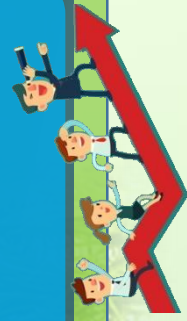
-

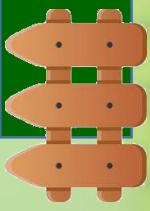
○ จัดทำแนวทางการสร้างการรับรู้ ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายต่างๆ ในพื้นที่ และสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย/โครงการสำคัญของกระทรวงการศึกษาและสภกรรมการ
-

○ กำหนดขอบเขตและแนวทางการเก็บข้อมูลด้านการเกษตรและสภกรรมการของอำเภอ รวมทั้งตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล
-

○ ติดตามและรายงานสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อภาคการศึกษาของอำเภอ และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาภาคการศึกษาเร่งด่วน
-

○ รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการระดับจังหวัด

ขอบเขตการดำเนินงานของคณะขับเคลื่อนงานด้านการเกษตร

๑. บูรณาการแผนงานของทุกหน่วยงานในพื้นที่ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดให้สอดคล้องกับนโยบายรัฐบาลและแนวทางการขับเคลื่อนของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒. ติดตามภารกิจด้านการเกษตรและขับเคลื่อนงานสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓. ประสานการดำเนินงานและอำนวยความสะดวกแก้ไขปัญหาเร่งด่วนเฉพาะหน้าในพื้นที่

๔. วิเคราะห์ทิศทางการพัฒนาด้านการเกษตรของจังหวัด เพื่อวางแผนเชิงรุก งานป้องกัน และการสร้างโอกาสทางการผลิตที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาด

๕. อำนวยการทำงานเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่ เพื่อทราบทรัพยากรและบริหารจัดการทรัพยากรภายในจังหวัด

ภาคผนวก ข

คำสั่งองค์คณะที่เกี่ยวข้อง

- คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๑๐๑๙/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตร
- คำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๓/๒๕๖๒ เรื่อง แต่งตั้งคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด
- คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๙๗๘/๒๕๖๔ เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด คณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ และคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร
- คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๑๔๔๙/๒๕๖๓ เรื่อง แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการกำกับดูแลดำเนินงานตามนโยบายและโครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ ๑๐๑๙ / ๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตร

ตามคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๘/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๑ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการบริหารการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรไว้แล้ว นั้น

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดแนวทางในการขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สามารถส่งเสริมและพัฒนาเกษตรกรได้ครบวงจรของการประกอบอาชีพเกษตรกรรม ดังนั้น เพื่อให้การขับเคลื่อนภาคเกษตรกรรมเกิดผลสำเร็จ หน่วยงานในสังกัดมีกลไกการดำเนินงานที่ชัดเจนและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมโดยพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน (ฉบับที่ ๕) พ.ศ. ๒๕๔๕ จึงยกเลิกคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๘/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๔ มกราคม ๒๕๖๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตร โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
๒. รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทุกท่าน	รองประธานกรรมการ
๓. หัวหน้าผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการ
๔. อธิบดีกรมการข้าว	กรรมการ
๕. อธิบดีกรมชลประทาน	กรรมการ
๖. อธิบดีกรมตรวจบัญชีสหกรณ์	กรรมการ
๗. อธิบดีกรมประมง	กรรมการ
๘. อธิบดีกรมปศุสัตว์	กรรมการ
๙. อธิบดีกรมฝนหลวงและการบินเกษตร	กรรมการ
๑๐. อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน	กรรมการ
๑๑. อธิบดีกรมวิชาการเกษตร	กรรมการ
๑๒. อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	กรรมการ
๑๓. อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์	กรรมการ
๑๔. อธิบดีกรมหม่อนไหม	กรรมการ
๑๕. เลขาธิการสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม	กรรมการ
๑๖. เลขาธิการสำนักงานมาตรฐานสินค้าเกษตรและอาหารแห่งชาติ	กรรมการ
๑๗. เลขาธิการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร	กรรมการ
๑๘. ผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร	กรรมการ
๑๙. ผู้อำนวยการองค์การสะพานปลา	กรรมการ

๒๐. ผู้อำนวยการองค์การส่งเสริมกิจการโคนมแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๑. ผู้ว่าการการยางแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๒๒. ผู้อำนวยการสถาบันวิจัยและพัฒนาพื้นที่สูง (องค์การมหาชน)	กรรมการ
๒๓. ผู้อำนวยการสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน)	กรรมการ
๒๔. ผู้อำนวยการสำนักงานพิพิธภัณฑ์เกษตรเฉลิมพระเกียรติ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว (องค์การมหาชน)	กรรมการ
๒๕. ผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทุกท่าน	กรรมการ
๒๖. ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	เลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. กำหนดแนวทางการวางแผนการผลิตสินค้าเกษตรให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดในประเทศและตลาดต่างประเทศ และการรายงานสถานการณ์การผลิตทางการเกษตรของประเทศ
๒. ประสานความร่วมมือกับหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้องในด้านข้อมูลแนวโน้มราคา ความต้องการสินค้าเกษตรของตลาดทั้งในและต่างประเทศ และการรับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรหรือกลุ่มเกษตรกรโดยตรงในราคาที่เป็นธรรม
๓. บริหาร กำกับ ติดตามการดำเนินงานตามนโยบายสำคัญ (Agenda Based) ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรในพื้นที่ (Area Based) ของหน่วยงานในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค เพื่อให้การขับเคลื่อนงานตามนโยบายสู่การปฏิบัติได้อย่างเป็นรูปธรรม
๔. ให้ความช่วยเหลือการปฏิบัติงานต่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๕. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานได้ตามความจำเป็นและความเหมาะสม
๖. เชิญหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล ความเห็น และข้อเสนอแนะ รวมทั้งจัดส่งเอกสารและข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร
๗. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายเกษภา บุญราช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

ที่ ๓ /๒๕๖๒

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด

ตามคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๒/๒๕๖๒ ลงวันที่ ๑๗ เมษายน ๒๕๖๒ ได้แต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด เพื่อดำเนินการและปฏิบัติงานพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ ไว้แล้ว นั้น

เพื่อให้การดำเนินการและปฏิบัติงานพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่ เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น คณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๔ แห่งพระราชบัญญัติเศรษฐกิจการเกษตร พ.ศ. ๒๕๒๒ ให้ยกเลิกคำสั่งคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ ดังกล่าวข้างต้น และแต่งตั้งคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดขึ้นใหม่ โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

องค์ประกอบ

๑. ผู้ว่าราชการจังหวัด	ประธานอนุกรรมการ
๒. ผู้แทนหน่วยทหารกองทัพบกในพื้นที่ หรือผู้แทนกองอำนวยการรักษาความมั่นคงภายในราชอาณาจักร (กอ.รมน.) ในจังหวัด	อนุกรรมการ
๓. ผู้บังคับการตำรวจภูธรจังหวัด	อนุกรรมการ
๔. ปลัดจังหวัด	อนุกรรมการ
๕. หัวหน้าสำนักงานจังหวัด	อนุกรรมการ
๖. ท้องถิ่นจังหวัด	อนุกรรมการ
๗. พาณิชยจังหวัด	อนุกรรมการ
๘. อุตสาหกรรมจังหวัด	อนุกรรมการ
๙. ทรพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๐. ประธานสภาเกษตรกรจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๑. ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๒. ประธานหอการค้าจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๓. ผู้แทนสถาบันการศึกษาด้านการเกษตรในพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๔. ผู้อำนวยการสำนักงานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๕. ประมงจังหวัด	อนุกรรมการ
๑๖. ปศุสัตว์จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๗. ผู้แทนหน่วยงานกรมการข้าวที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๘. ผู้แทนหน่วยงานกรมวิชาการเกษตรที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๑๙. ผู้แทนหน่วยงานกรมหม่อนไหมที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ

๒๐. ผู้อำนวยการ...

๒๐. ผู้อำนวยการโครงการชลประทานจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๑. ผู้อำนวยการสถานีพัฒนาที่ดินพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๒. ปฏิรูปที่ดินจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๓. เกษตรจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๔. สหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๕. หัวหน้าสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์	อนุกรรมการ
๒๖. ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๒๗. หัวหน้าส่วนราชการ และ/หรือ หัวหน้าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจ ที่มีภารกิจเกี่ยวข้องในพื้นที่จังหวัดนั้น ตามที่ผู้ว่าราชการจังหวัดเห็นสมควร จำนวนไม่เกิน ๓ หน่วยงาน	อนุกรรมการ
๒๘. ผู้อำนวยการการยางแห่งประเทศไทยจังหวัด	อนุกรรมการ
๒๙. ผู้อำนวยการองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร/ผู้แทนที่รับผิดชอบพื้นที่จังหวัด	อนุกรรมการ
๓๐. ผู้ทรงคุณวุฒิ ไม่เกิน ๒ ท่าน ซึ่งผู้ว่าราชการจังหวัดแต่งตั้ง	อนุกรรมการ
๓๑. ประธานกรรมการบริษัท ประชาธิปไตยรักสามัคคีจังหวัด (วิสาหกิจเพื่อสังคม) จำกัด	อนุกรรมการ
๓๒. ประธานสมาพันธ์ SME ไทย จังหวัด	อนุกรรมการ
๓๓. ประธานกรรมการเครือข่ายศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพ การผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ระดับจังหวัด	อนุกรรมการ
๓๔. เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	อนุกรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. กำหนดยุทธศาสตร์ แผนงาน โครงการกิจกรรมพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด ให้สอดคล้องกับนโยบาย (Agenda) และแนวทางการดำเนินงานการพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขับเคลื่อนภาคการเกษตรของประเทศไทย ให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาล

๒. วางแผน ส่งเสริม สนับสนุนการผลิตสินค้าเกษตรให้ตรงตามความต้องการของตลาด (Demand Driven) ครอบคลุมกระบวนการผลิตทางการเกษตร รวมทั้งรายงานสถานการณ์การผลิตสินค้าเกษตร และคาดการณ์ปริมาณผลผลิตในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

๓. ประสานข้อมูลด้านการตลาด กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน เพื่อวางแผนการบริหารจัดการสินค้าเกษตรที่สำคัญ รวมถึงสนับสนุนให้มีการเจรจาซื้อขายผลผลิตระหว่างเกษตรกรและผู้ประกอบการ

๔. ประสานการแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด (Area-based) กับหน่วยงานรัฐและเอกชนที่เกี่ยวข้อง

๕. ทำหน้าที่เป็นกลไกในการกำกับ ดูแล ขับเคลื่อนการดำเนินการตามนโยบายและแนวทางการพัฒนาการเกษตรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ รวมทั้งแผนพัฒนาจังหวัดนั้น ๆ

๖. ติดตามและรายงานผลการดำเนินงานโครงการตามนโยบายที่สำคัญด้านการเกษตรและสหกรณ์ในจังหวัด ต่อคณะกรรมการบริหารการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตร

๗. สื่อสาร ประชาสัมพันธ์ข้อมูลข่าวสารด้านการเกษตรและสหกรณ์ เพื่อสร้างความเข้าใจ ที่ถูกต้องเกี่ยวกับข้อเท็จจริงต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อเกษตรกรและผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย

๘. แต่งตั้งคณะทำงาน และอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็นและเหมาะสม

๙. ปฏิบัติงาน...

๙. ปฏิบัติงานอื่นๆ ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และคณะกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์มอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๒

(นายเกษม บุญราช)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประธานกรรมการนโยบายและแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ กษ/ค/๒๕๖๔

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด

คณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ

และคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มีคำสั่งที่ ๙/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ คำสั่งที่ ๓๒๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑ และคำสั่งที่ ๘๓๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑ แต่งตั้งคณะกรรมการอำนวยการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับจังหวัด (Chief of Operation) และคณะทำงานปฏิบัติการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและแก้ไขปัญหาภาคเกษตรระดับอำเภอ (Operation Team) และคณะกรรมการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตรในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานครไว้แล้ว นั้น

เพื่อให้การขับเคลื่อนนโยบายของรัฐบาลและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัด และระดับอำเภอมีความเป็นเอกภาพ เป็นไปด้วยความรวดเร็ว และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น จึงมีการปรับปรุงกลไกการขับเคลื่อนงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัดขึ้น เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานของคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๐ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงให้ยกเลิกคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๙/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๔ มกราคม พ.ศ. ๒๕๖๑ คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๓๒๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน พ.ศ. ๒๕๖๑ และคำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ ๘๓๔/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑ และแต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด คณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ และคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร โดยมีองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ ดังนี้

๑. คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด

องค์ประกอบ

๑. เกษตรและสหกรณ์จังหวัด	ประธานกรรมการ
๒. เกษตรจังหวัด	รองประธานกรรมการ
๓. หัวหน้าส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ทั้งราชการส่วนภูมิภาคและส่วนกลางที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัด รวมถึงราชการส่วนกลางที่มีสำนักงานตั้งอยู่ในจังหวัดอื่นแต่มีหน้าที่รับผิดชอบในจังหวัดนั้นด้วย	กรรมการ
๔. หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์พัฒนาการเกษตร สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด	กรรมการและเลขานุการ

อำนาจหน้าที่...

อำนาจหน้าที่

๑. ศึกษา วิเคราะห์ทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดที่เชื่อมโยงทิศทางการพัฒนาระดับประเทศ ภาค และกลุ่มจังหวัด เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด และแผนปฏิบัติประจำปี เสนอคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดพิจารณา
๒. วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง และสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัด
๓. รวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด รวมทั้ง วิเคราะห์สถานการณ์ปริมาณและราคาสินค้าเกษตรของจังหวัด
๔. ติดตาม ปัญหาภาคการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เสนอแนวทางป้องกันและเตรียมการแก้ไขปัญหา และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรเร่งด่วน เพื่อบรรเทาเหตุและดำเนินการช่วยเหลือ
๕. บูรณาการ บริหารจัดการแผนงาน โครงการ งบประมาณ และทรัพยากรของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงที่อยู่ในจังหวัด เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง
๖. รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานต่อคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด
๗. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานได้ตามความจำเป็นและความเหมาะสม
๘. เชิญหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล ความเห็น และข้อเสนอแนะ รวมทั้งจัดส่งเอกสารและข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร
๙. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

๒. คณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ
องค์ประกอบ

๑. เกษตรอำเภอ ประธานคณะทำงาน
๒. หัวหน้าส่วนราชการระดับอำเภอ หรือผู้แทนของ คณะทำงาน
หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
ประกอบด้วย กรมประมง กรมปศุสัตว์ กรมส่งเสริม
การเกษตร กรมส่งเสริมสหกรณ์ ผู้แทนสำนักงาน
เกษตรและสหกรณ์จังหวัด
๓. นักวิชาการส่งเสริมการเกษตร คณะทำงานและเลขานุการ
สำนักงานเกษตรอำเภอที่ได้รับมอบหมาย

อำนาจหน้าที่

๑. จัดทำแนวทางสร้างการรับรู้ ประสานความร่วมมือกับเครือข่ายต่าง ๆ ในพื้นที่ และสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
๒. กำหนดขอบเขตและแนวทางการเก็บข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของอำเภอรวมทั้ง ตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล
๓. ติดตามและรายงานสถานการณ์ที่มีผลกระทบต่อเกษตรกรของอำเภอ และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรเร่งด่วน

๔. รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับจังหวัด

๕. เชิญหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล ความเห็น และข้อเสนอแนะ รวมทั้งจัดส่งเอกสารและข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องตามที่คณะทำงานเห็นสมควร

๖. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

สำหรับค่าใช้จ่ายในการจัดประชุมคณะทำงานขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรระดับอำเภอ ให้เบิกจ่ายจากงบดำเนินงานของสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๓. คณะกรรมการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในเขตพื้นที่กรุงเทพมหานคร

องค์ประกอบ

๑. ผู้อำนวยการสำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
๒. ปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพมหานคร กรมปศุสัตว์	รองประธานกรรมการ
๓. ผู้แทนกรมการข้าว	กรรมการ
๔. ผู้แทนกรมชลประทาน	กรรมการ
๕. ผู้แทนกรมวิชาการเกษตร	กรรมการ
๖. ผู้แทนกรมหม่อนไหม	กรรมการ
๗. ผู้แทนการยางแห่งประเทศไทย	กรรมการ
๘. ผู้แทนองค์การตลาดเพื่อเกษตรกร	กรรมการ
๙. ผู้แทนสำนักงานตรวจบัญชีสหกรณ์กรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๑๐. ผู้แทนประมงพื้นที่กรุงเทพมหานคร กรมประมง	กรรมการ
๑๑. ผู้แทนสถานีพัฒนาที่ดินกรุงเทพมหานคร	กรรมการ
๑๒. ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๑	กรรมการ
๑๓. ผู้แทนสำนักงานส่งเสริมสหกรณ์กรุงเทพมหานคร พื้นที่ ๒	กรรมการ
๑๔. ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรที่ ๗	กรรมการ
๑๕. หัวหน้ากลุ่มเกษตรและสหกรณ์จังหวัด สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	กรรมการและ เลขานุการ
๑๖. หัวหน้ากลุ่มยุทธศาสตร์และสารสนเทศการปศุสัตว์ สำนักงานปศุสัตว์พื้นที่กรุงเทพมหานคร	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ
๑๗. ผู้แทนสำนักงานเกษตรพื้นที่กรุงเทพมหานคร ที่ได้รับมอบหมาย	กรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

อำนาจหน้าที่

๑. ศึกษา วิเคราะห์ทิศทางการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัดที่เชื่อมโยงทิศทางการพัฒนาระดับประเทศ ภาค และกลุ่มจังหวัด เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด และแผนปฏิบัติประจำปี เสนอคณะกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดพิจารณา

๒. วิเคราะห์ จัดทำแนวทาง และสนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบาย/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในระดับจังหวัด

๓. รวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลด้านการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด รวมทั้ง วิเคราะห์สถานการณ์ปริมาณและราคาสินค้าเกษตรของจังหวัด

๔. ติดตาม ปัญหาภาคการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด เสนอแนวทางป้องกันและเตรียมการแก้ไขปัญหา และสนับสนุนการแก้ไขปัญหาภาคการเกษตรเร่งด่วน เพื่อบรรเทาเหตุและดำเนินการช่วยเหลือ

๕. บูรณาการ บริหารจัดการแผนงาน โครงการ งบประมาณ และทรัพยากรของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงที่อยู่ในจังหวัด เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และสร้างความร่วมมือกับภาคส่วนอื่นที่เกี่ยวข้อง

๖. รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรคในการปฏิบัติงานต่อคณะอนุกรรมการพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของกรุงเทพมหานคร

๗. แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ หรือคณะทำงานได้ตามความจำเป็นและความเหมาะสม

๘. เชิญหน่วยงานหรือผู้ที่เกี่ยวข้องมาให้ข้อมูล ความเห็น และข้อเสนอแนะ รวมทั้งจัดส่งเอกสารและข้อมูลในส่วนที่เกี่ยวข้องตามที่คณะกรรมการเห็นสมควร

๙. ปฏิบัติงานอื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๒ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๔

(นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ที่ ๑๔๔๗ / ๒๕๖๓

เรื่อง แต่งตั้งผู้รับผิดชอบในการกำกับกำกับการดำเนินงานตามนโยบายและโครงการสำคัญ
ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ด้วยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความสำคัญในการขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตร และแก้ไขปัญหาให้กับเกษตรกรในระดับพื้นที่ จึงมีความจำเป็นต้องมีการกำกับดูแลและการบริหารจัดการ อย่างมีประสิทธิภาพทั่วถึงมากขึ้น

เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายและโครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในพื้นที่บรรลุตามเป้าหมายและเป็นไปตามแนวทางที่ส่วนกลางกำหนด รวมทั้ง ปัญหาการดำเนินงาน ได้รับการแก้ไขอย่างรวดเร็วทันการณ์ อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ และที่แก้ไขเพิ่มเติม จึงแต่งตั้งรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กำกับดูแลการดำเนินงานในระดับพื้นที่ รายละเอียดตามเอกสารแนบท้าย โดยมีหน้าที่ ดังนี้

๑. ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในการดำเนินงานตามนโยบาย/โครงการสำคัญของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่ได้รับมอบหมายเป็นพื้นที่ดำเนินการ
๒. ให้คำปรึกษาและข้อเสนอแนะในการกำหนดเป้าหมายการพัฒนาภาคการเกษตร ตามศักยภาพและความเหมาะสมของพื้นที่
๓. ให้คำแนะนำในการบูรณาการและการบริหารจัดการทรัพยากรของหน่วยงานภายใน จังหวัด ระหว่างจังหวัดในพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการ การป้องกัน และแก้ไขปัญหาภัยพิบัติ ด้านการเกษตร รวมทั้ง สนับสนุนการขับเคลื่อนนโยบายของกระทรวงและรัฐบาล
๔. ให้คำแนะนำในการบริหารจัดการองค์กรแก่สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด ในพื้นที่ที่รับผิดชอบ
๕. รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหา อุปสรรค และข้อเสนอการแก้ไขปัญหาต่อปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ ๑๕ ธันวาคม พ.ศ. ๒๕๖๓

(นายทองเปลว กองจันทร์)
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

เอกสารแนบท้าย

คำสั่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ ๑๕๕๗/๒๕๖๓ ลงวันที่ ๑๘ ธันวาคม ๒๕๖๓

รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ที่ได้รับมอบหมาย	ภาค/จังหวัด
๑. รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายสำราญ สารบรรณ)	ภาคใต้และภาคใต้ชายแดน (๑๔ จังหวัด) ชุมพร นครศรีธรรมราช พัทลุง สุราษฎร์ธานี สงขลา กระบี่ ตรัง พังงา ภูเก็ต ระนอง สตูล นราธิวาส ปัตตานี และยะลา
๒. รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายระพีภัทร์ จันทรศรีวงศ์)	ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ (๒๐ จังหวัด) บึงกาฬ เลย หนองคาย หนองบัวลำภู อุดรธานี นครพนม มุกดาหาร สกลนคร กาฬสินธุ์ ขอนแก่น มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ยโสธร ศรีสะเกษ อำนาจเจริญ และอุบลราชธานี
๓. รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายอำพันธ์ เวฬุตันติ)	ภาคกลาง (๒๕ จังหวัด) ชัยนาท พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี อ่างทอง นนทบุรี ปทุมธานี นครปฐม สมุทรปราการ กาญจนบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี และสระแก้ว
๔. รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายประยูร อินสกุล)	ภาคเหนือ (๑๗ จังหวัด) เชียงใหม่ แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน เชียงราย น่าน พะเยา แพร่ ตาก พิชณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ กำแพงเพชร นครสวรรค์ พิจิตร และอุทัยธานี

ภาคผนวก ค

แนวทางการขับเคลื่อนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

- สรุปการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี ๒๕๖๕ เพื่อเตรียมรับความปกติถัดไป (Next Normal) เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
- แนวทางการขับเคลื่อนการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายทองเปลว กองจันทร์) เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ (PowerPoint)

การขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี ๒๕๖๕

เพื่อเตรียมรับความปกติถัดไป (next normal)

วันจันทร์ที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ เวลา ๐๙.๓๐ น.

ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ห้อง ๑๓๔) และระบบการประชุมทางไกล Zoom

การมอบแนวทางการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปี ๒๕๖๕ เพื่อเตรียมรับความปกติถัดไป (next normal) ได้กำหนดเป็นวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๔ ซึ่งเป็นช่วงวันที่มีนัยยะสำคัญต่อภาคการเกษตรอีกวันหนึ่ง คือ เป็นวันเริ่มต้นฤดูแล้ง และถือเป็นช่วงเวลาสำคัญในการวางแผนการดำเนินงานภาคเกษตรให้สอดคล้องกับสถานการณ์และแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ดังนั้น เพื่อให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์สามารถขับเคลื่อนการพัฒนาภาคการเกษตรได้ตามเป้าหมาย เกิดผลสัมฤทธิ์ที่ชัดเจนเป็นรูปธรรม ซึ่งเป็นหัวใจในการพัฒนาประเทศ จึงขอสื่อสารสร้างความเข้าใจหลักการแนวทางการปฏิบัติงานของกระทรวง เพื่อเตรียมรับความปกติถัดไป “Agri challenge Next Normal ๒๐๒๒” โดยมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

๑. การขับเคลื่อนการดำเนินงานในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕

จากวันที่ ๑ ธันวาคม ๒๕๖๓ ได้มีการมอบแนวทางการดำเนินงานภายใต้หลัก “เชื่อมโยงการบริหารแปลงสารให้ชัด จัดสรรให้ถูก” มุ่งขับเคลื่อนภารกิจหลัก ๓ ด้าน ประกอบด้วย ๑) ภารกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย ๒) ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร ๓) วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal) ซึ่งทุกหน่วยงานในสังกัดกระทรวงได้ร่วมกันขับเคลื่อนงานระดับนโยบายของกระทรวง โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ติดตามผลการดำเนินงานในการประชุมคณะกรรมการบริหารการขับเคลื่อนงานนโยบายสำคัญและการแก้ไขปัญหาภาคเกษตร ครั้งที่ ๗/๒๕๖๔ เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ ซึ่งในที่ประชุมได้รายงานผลการดำเนินงานโครงการสำคัญต่าง ๆ อาทิ โครงการยกระดับแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่และเชื่อมโยงตลาด โครงการ ๑ ตำบล ๑ กลุ่มเกษตรทฤษฎีใหม่ มีการเสนอแนวทางการส่งเสริมพืชเศรษฐกิจอนาคตไกลใน ๑๓ พื้นที่ มีการทำแผนที่เพาะปลูกรายจังหวัด การลดการเผาวัชพืชในพื้นที่การเกษตร รวมทั้ง กรมปศุสัตว์ได้เสนอกฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมและยกเว้นค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยโรคระบาดสัตว์ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๖๔ เพื่อสนับสนุนการเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันการส่งออกด้านปศุสัตว์กับต่างประเทศได้ในตลาดโลก ซึ่งได้มีการประกาศลงเว็บไซต์ราชกิจจานุเบกษา และมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๖๔

ทั้งนี้ จากการลงพื้นที่ตรวจราชการในส่วนภูมิภาค รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และรัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทุกท่านได้ชื่นชมการทำงานของบุคลากรในพื้นที่ซึ่งสามารถทำงานตอบสนองนโยบายทั้งในเชิงพื้นที่และเชิงบูรณาการได้เป็นอย่างดี โดยเฉพาะเรื่องการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ซึ่งมีผลการดำเนินงานเป็นรูปธรรมชัดเจน

๒. เป้าหมายยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีภารกิจในการขับเคลื่อนนโยบายระดับโลกและนโยบายระดับประเทศ ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาล และแผนอื่น ๆ ที่สำคัญ โดยมีรายละเอียด ดังนี้

๒.๑ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

โดยองค์การสหประชาชาติได้กำหนดทิศทางการพัฒนาที่ยั่งยืนของโลกในอีก ๑๕ ปีข้างหน้า (พ.ศ. ๒๕๕๙ - ๒๕๗๓) ครอบคลุม ๓ เสาหลักการพัฒนาที่ยั่งยืน คือ เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม รวมถึงความเชื่อมโยงระหว่างมิติต่าง ๆ เพื่อให้บรรลุถึงการพัฒนาที่ยั่งยืน ประกอบด้วย ๑๗ เป้าหมาย โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวข้องจำนวน ๙ เป้าหมาย โดยเป้าหมายที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหลักและ

เกี่ยวข้องมากที่สุด คือ เป้าหมายที่ ๒ ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการ และส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน ซึ่งจะสอดคล้องกับแผนระดับที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐) ด้านที่ ๒ การสร้างความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นยุทธศาสตร์ การเกษตรสร้างมูลค่า มีเป้าหมายเพื่อประเทศไทยเป็นหนึ่งในผู้เล่นสำคัญด้านการผลิตและการค้าสินค้าเกษตรในเวทีโลก และการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตร ซึ่งเป็นการพัฒนาการเกษตรให้เกิดความมั่นคงทางอาหาร

๒.๒ แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (แผนระดับที่ ๒)

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติเป็นส่วนสำคัญในการถ่ายทอดเป้าหมายและประเด็นยุทธศาสตร์ของยุทธศาสตร์ชาติลงสู่แผนระดับต่าง ๆ ในลักษณะที่มีการบูรณาการและเชื่อมโยงระหว่างยุทธศาสตร์ชาติด้านที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้หน่วยงานสามารถนำไปใช้เป็นกรอบในการดำเนินการที่เกี่ยวข้องให้บรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศตามที่กำหนดไว้ในยุทธศาสตร์ชาติภายในปี ๒๕๘๐ โดยแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติมีทั้งหมด ๒๓ ฉบับ ที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๑๖ ฉบับ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานรับผิดชอบหลักในแผนแม่บทการเกษตร มีเป้าหมายสำคัญเพื่อให้ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้น และผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้น โดยเน้นการเพิ่มมูลค่าสินค้าเกษตรประกอบด้วย ๖ แผนแม่บทย่อย ได้แก่ เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น เกษตรปลอดภัย เกษตรชีวภาพ เกษตรแปรรูป เกษตรอัจฉริยะ และระบบนิเวศการเกษตร ซึ่งผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรมาจากกิจกรรมการผลิตทางการเกษตร ประกอบด้วย สาขาพืช สาขาปศุสัตว์ สาขาประมง สาขาบริการทางการเกษตร และสาขาป่าไม้ โดยในปี พ.ศ. ๒๕๖๓ ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศ หรือ Gross Domestic Product (GDP) ภาคเกษตร คิดเป็น ร้อยละ ๘.๖๔ ของ GDP ภาพรวมประเทศ โดยในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ กำหนดเป้าหมายผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศในสาขาเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๓.๘ ประกอบกับ จากการสัมมนาวิชาการ “Disruptive Change เกษตรไทยต้องเปลี่ยนโฉม” เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้แสดงปาฐกถาพิเศษ โดยมีความมุ่งหวังให้ GDP ภาคเกษตรเป็นส่วนไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของ GDP ภาพรวมประเทศ

ทั้งนี้ การประมาณการ GDP ภาคเกษตรโดยวิธีการดังกล่าวเป็นปัญหาประการหนึ่งในการขับเคลื่อนการดำเนินงานให้บรรลุเป้าหมาย เนื่องจากหากมีการแปรรูปสินค้าเกษตรแม้เพียงเล็กน้อย เช่น ข้าวสาร (ผ่านการสีข้าว) จะนำไปคำนวณเป็น GDP ของภาคอุตสาหกรรม ซึ่งสินค้าเกษตรเมื่อผ่านการแปรรูปจะเพิ่มมูลค่าสินค้าได้มาก อาทิ การแปรรูปสินค้าเกษตรเป็นเวชภัณฑ์หรือเครื่องสำอาง ดังนั้น เป้าหมายดังกล่าวจึงเป็นความท้าทายของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ การเพิ่มผลิตภาพการผลิตเป็นกุญแจสำคัญ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ให้ความสำคัญกับการทำแปลงทดลองให้ประสบความสำเร็จแล้วนำไปขยายผลตามศักยภาพของพื้นที่

๒.๓ แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) (สิ้นสุดปี ๒๕๖๕)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานหลักในการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปที่ ๑ การสร้างเกษตรมูลค่าสูง ภายใต้แผนการปฏิรูปประเทศด้านเศรษฐกิจ (ฉบับปรับปรุง) ซึ่งกำหนดประเด็นสำคัญที่ต้องขับเคลื่อน ๘ ประเด็น โดยเน้นให้มีการปรับเปลี่ยนการทำการเกษตรในรูปแบบเดิมที่คุ้นเคยไปเป็นการทำการเกษตรมูลค่าสูง แม้การปรับเปลี่ยนพื้นที่ทำการเกษตรอย่างเหมาะสมจะเป็นสิ่งที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการมาอย่างต่อเนื่อง แต่ผลการดำเนินงานที่ผ่านมาอาจยังไม่โดดเด่น จึงให้ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะในการขับเคลื่อนกิจกรรมปฏิรูปการสร้างเกษตรมูลค่าสูง ดังนี้

๑) การจัดทำฐานข้อมูลด้านการเกษตรมีสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรและสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ดำเนินการ ส่วนในระดับจังหวัดมีศูนย์ AIC เป็นแหล่งรวบรวมเทคโนโลยีทางการเกษตร ภูมิปัญญาทางการเกษตร และนวัตกรรมด้านการเกษตรของจังหวัด เพื่อให้ความรู้แก่เกษตรกรจึงควรเร่งดำเนินการรวบรวมและจัดทำฐานข้อมูลต่าง ๆ ให้แล้วเสร็จและให้มีความเป็นเอกภาพ เนื่องจากฐานข้อมูลด้านการเกษตรเป็นปัจจัยสำคัญในการสนับสนุนการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกระทรวง

๒) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีการดำเนินงานร่วมกับกระทรวงพาณิชย์ภายใต้โครงการความร่วมมือ “เกษตรผลิต พาณิชย์ตลาด” มี ๔ เรื่องหลัก โดยเริ่มต้นดำเนินการที่สินค้าเกษตรสำคัญ ๕ ชนิด ได้แก่ ทุเรียน ปาล์ม ยางพารา ข้าว ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งมีผลการดำเนินงานที่เป็นรูปธรรม

๓) การทำการเกษตรแบบแปลงใหญ่เป็นนโยบายที่ควรสนับสนุนให้มีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง เพราะช่วยเกษตรกรลดต้นทุนการผลิต มีการรวมกลุ่มเพิ่มอำนาจการต่อรองในการซื้อปัจจัยการผลิตและขายผลผลิตได้ราคา รวมทั้ง เจ้าหน้าที่ที่สามารถให้การสนับสนุนส่งเสริมเกษตรกรได้ตรงตามเป้าหมาย

๔) การขยายพื้นที่ชลประทานมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ และร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ซึ่งกำหนดเป้าหมายการเพิ่มพื้นที่ชลประทานประมาณปีละ ๓๐๐,๐๐๐ ไร่ โดยกรมชลประทานดำเนินการโครงการขนาดใหญ่และขนาดกลางแล้วเสร็จหลายโครงการทำให้มีพื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้นได้ตามเป้าหมาย

๕) ประเด็นความหลากหลายทางชีวภาพของพันธุ์พืช ในกรณีการเข้าร่วมอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ (International Convention for the Protection of New Varieties of Plants) หรือ อนุสัญญาอุพูพ (UPOV Convention) ปี ๑๙๙๑ และการเข้าเป็นสมาชิกของ Comprehensive and Progressive Agreement of Trans-Pacific Partnership (CPTPP) ซึ่งภาคส่วนที่เกี่ยวข้องมีความห่วงใยและให้ข้อคิดเห็นถึงผลกระทบที่เกษตรกรไทยจะได้รับ โดยพันธุ์ชนิดใดที่รัฐบาลให้การรับรองหน่วยงานและเกษตรกรสามารถนำไปใช้ขยายพันธุ์และใช้ทำการเกษตรได้ ส่วนพันธุ์ที่ภาคเอกชนเป็นผู้รับรองอาจจะมีเงื่อนไขในการนำไปใช้ ก็จะมีการเจรจาต่อรองการนำไปใช้งาน โดยการเข้าร่วมเป็นสมาชิก CPTPP รัฐบาลและกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ไม่ขัดข้องในหลักการที่จะเข้าร่วม แต่ต้องรักษาคู่ครองสิทธิของเกษตรกรและประชาชนไม่ให้ได้รับผลกระทบ จึงขอให้กรมวิชาการเกษตรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องศึกษาข้อมูล เตรียมการชี้แจงสร้างความเข้าใจ ตลอดจนเตรียมความพร้อมขั้นตอนการดำเนินงาน ทั้งนี้ ประเด็นการยกเลิกภาษีศุลกากรนมและน้ำมันดิบในปี พ.ศ. ๒๕๖๘ จะมีผลกระทบกับเรื่องพันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ด้วยเช่นกัน

๖) การพัฒนาสหกรณ์การเกษตรให้มีความเข้มแข็ง ปัจจัยสำคัญในการพัฒนาสหกรณ์ให้มีความเข้มแข็ง คือ คณะกรรมการบริหารสหกรณ์ จึงควรให้ความสำคัญกับกระบวนการสรรหาบุคคลที่มีจิตสาธารณะ มีความเสียสละทุ่มเททำงานเพื่อส่วนรวม เข้ามาเป็นคณะกรรมการบริหารสหกรณ์

๗) การสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการเกษตร (Smart Farmer) ซึ่งปัจจุบันมีจำนวนกว่าล้านราย แม้อายุเฉลี่ยของเกษตรกรไทยประมาณ ๕๗-๕๘ ปี การปรับเปลี่ยนทัศนคติและพฤติกรรมให้ทันกับยุคสมัยจะทำได้ช้า แต่ยังมีกลุ่มคนที่ต้องการพัฒนาตนเองอยู่ซึ่งต้องรักษากลุ่มคนเหล่านี้ไว้เพราะมีประสบการณ์สูง จึงควรให้ความสำคัญการสนับสนุน Smart Farmer ควบคู่กับเกษตรกรรุ่นใหม่ (Young Smart Farmer) และเกษตรกรรุ่นใหม่ที่เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยนกับประเทศญี่ปุ่นที่มีจำนวนกว่า ๖๓๒ คน ซึ่งต้องเชื่อมโยงกลุ่มคนเหล่านี้ด้วยกัน โดยนำผู้ที่มีประสบการณ์สูงและผู้ที่มีความรู้ความสามารถมาร่วมถ่ายทอดประสบการณ์และความรู้ดังกล่าว นอกจากนี้ควรให้การสนับสนุนอาสาสมัครเกษตรกรเนื่องจากเป็นเครือข่ายสำคัญในการขับเคลื่อนการดำเนินงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒.๔ ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)

การกำหนดกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ มุ่งเน้นการคัดเลือกประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงในการพลิกโฉมประเทศไทยสู่เศรษฐกิจสร้างคุณค่า สังคมเดินหน้าอย่างยั่งยืน (Hi-Value and Sustainable Thailand) ในช่วงระยะเวลา ๕ ปี ของแผนฯ ประกอบด้วย ๑๓ หมายเหตุ โดยมีหมายเหตุที่เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จำนวน ๙ หมายเหตุ ซึ่งหมายเหตุที่ให้ความสำคัญกับภาคเกษตรมากที่สุดคือ หมายเหตุที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง ดังนั้นจากกรอบของร่างแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ เป็นทิศทางในอีก ๕ ปีข้างหน้าที่กำหนดให้ไทยเป็นผู้นำด้านสินค้าเกษตรและผู้นำด้านเกษตรแปรรูปโดยเฉพาะเกษตรที่มีมูลค่าสูงที่ภาครัฐให้ความสำคัญกำหนดเป็นวาระแห่งชาติ และมีความเกี่ยวข้องกับการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG

จากที่ได้กล่าวมาข้างต้น ตั้งแต่บริบทของโลกที่เกี่ยวข้องกับภาคการเกษตร จนถึงภายในประเทศ ได้มีการกำหนดยุทธศาสตร์และแผนระดับต่าง ๆ ตั้งแต่แผนระดับที่ ๑ และ ๒ ถ่ายทอดมาถึงแผนระดับที่ ๓ ซึ่งกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้จัดทำแผนปฏิบัติการระยะ ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ได้มีการปรับวิสัยทัศน์เป็น “เกษตรกรรมคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ต่อปี” มี ๕ ประเด็นที่สำคัญ คือ ๑) เสริมสร้างความมั่นคงทางการเกษตร เชื่อมโยงกับความมั่นคงทางอาหาร และความมั่นคงด้านการเกษตร ๒) ยกกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร ได้เชื่อมโยงกับเป้าหมาย และแผนระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะ SDGs ๓) สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคมเกษตร เชื่อมโยงเป้าหมายการลดความยากจนร้อยละ ๑๐ ต่อปี ๔) บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน เชื่อมโยงกับการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไทยด้วยโมเดลเศรษฐกิจ BCG และอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เนื่องจากสิ่งแวดล้อมเป็นประเด็นแห่งอนาคตที่ต้องเร่งดำเนินการในปัจจุบัน ๕) พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ และงานวิจัยด้านการเกษตร พัฒนางานวิจัยทางการเกษตร การบริหารจัดการภาครัฐในทุกด้าน อาทิ การพัฒนาการให้บริการ การบริหารอัตรากำลัง การปรับโครงสร้างส่วนราชการ

จาก ๕ ประเด็น ดังกล่าวได้กำหนดตัวชี้วัดเพื่อวัดความสำเร็จของการดำเนินงาน ๕ ตัวชี้วัด ประกอบด้วย ๑) อัตรการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ ๓.๐ ปรับเป้าหมายลดลงจากร้อยละ ๓.๘๐ ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ประเด็นการเกษตร ๒) อัตรการผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ ๑.๐ เป้าหมายลดลงจากเดิมร้อยละ ๑.๒ ซึ่งเป็นไปตามเป้าหมายของแผนแม่บทฯ ประเด็นการเกษตร ๓) รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ๔) สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (๑) สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ ๑ และ ๒ อย่างน้อยเฉลี่ยร้อยละ ๙๕ (๒) วิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง อย่างน้อยเฉลี่ยร้อยละ ๓๐ ๕) ครัวเรือนเกษตรกรได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการน้ำรวม ๒,๖๒๔,๘๘๕ ครัวเรือน ซึ่งเปลี่ยนจากเดิมที่กำหนดเป็นการเพิ่มพื้นที่ชลประทาน โดยทางสำนักงาน ก.พ.ร. ได้มีการประชุมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการปรับเปลี่ยนตัวชี้วัดดังกล่าวและมีมติเห็นชอบร่วมกันในการดำเนินการแล้ว

๒.๕ นโยบายรัฐบาล และนโยบายของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

จากที่คณะรัฐมนตรีได้แถลงนโยบายต่อรัฐสภาให้ทราบถึงแนวทางการบริหารราชการแผ่นดิน ที่รัฐบาลจะดำเนินการเพื่อพัฒนาประเทศไทยให้ก้าวไปข้างหน้าด้วยความมั่นคง มีนโยบายหลัก ๑๒ ด้าน เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๘ ด้าน มีนโยบายเร่งด่วน ๑๒ เรื่อง เกี่ยวข้องกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ๑๐ เรื่อง โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้กำหนดยุทธศาสตร์และนโยบายหลักที่มีความเชื่อมโยงกับนโยบายรัฐบาลดังกล่าว เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดได้ขับเคลื่อนการดำเนินงาน ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมี ๕ ยุทธศาสตร์สำคัญ ได้แก่

๑) ตลาดนำการผลิต โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ดำเนินการประสานความร่วมมือกับหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อเพิ่มช่องทางการตลาดให้มีความหลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์และออฟไลน์ รวมถึงการจัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจเกษตร

๒) เทคโนโลยีเกษตร ๔.๐ โดใช้เทคโนโลยีตลอดห่วงโซ่อุปทานและห่วงโซ่คุณค่า (Supply-Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด พัฒนาระบบข้อมูล Big Data พัฒนาศูนย์ AIC ให้เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้

๓) ๓'S คือ "Safety" ความปลอดภัยของอาหาร "Security" ความมั่นคง มั่งคั่ง ของภาคการเกษตร และอาหาร และ "Sustainability" ความยั่งยืนของภาคการเกษตร

๔) บริหารเชิงรุกแบบบูรณาการโมเดล “เกษตร-พาณิชย์ทันสมัย” สนับสนุนระบบสั่งซื้อล่วงหน้า (Pre Order) ผลไม้ตามฤดูกาล ผ่านช่องทาง E-Commerce เพื่อให้สถาบันเกษตรกรที่มีความพร้อม มีช่องทางใหม่ ๆ ในการจำหน่ายและกระจายสินค้าเพิ่มเติม

๕) เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวศาสตร์พระราชทาน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกัน และสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติและวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี

๓. การขับเคลื่อนพันธกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในปี ๒๕๖๕

จากเป้าหมายยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยสรุปมีความคาดหวังต่อภาคเกษตรใน ๔ ประเด็นหลัก คือ ความมั่นคงทางอาหาร มาตรฐานความปลอดภัยสินค้าเกษตร ทรัพยากรการเกษตรมีความยั่งยืน และเป็นเกษตรมูลค่าสูง โดยทุกคนในกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะต้องมีความพร้อมรับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น พร้อมทั้งจะปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลง และพร้อมที่จะเปลี่ยนแปลงรับกับความปกติถัดไป (Next Normal) โดยในการสัมมนาวิชาการ เรื่อง “Disruptive Change : เกษตรไทยต้องเปลี่ยนโฉม” เมื่อวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๔ มีรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และผู้เกี่ยวข้องกว่าพันคนร่วมรับฟัง ได้มีการเน้นย้ำให้บุคลากรในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความพร้อมในการปรับตัวรับความปกติถัดไป Next Normal และให้ข้อคิดการทำงานแก่บุคลากรโดยขอให้ทำงานด้วยหัวใจให้เหนือกว่าภารกิจอำนาจหน้าที่ ซึ่งจะขอเสริมแนวทางและหลักการสำคัญ ดังนี้

๓.๑ พลิกโฉมภาคเกษตร ด้วยหลักการสำคัญ ๕ ประการ

๑) การยกระดับ มุ่งเน้นยกระดับความสามารถของเกษตรกร กลุ่มเกษตรกร ผู้ประกอบการ ตลอดจนยกระดับความสามารถของบุคลากรในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๒) การพัฒนา มุ่งเน้นพัฒนาผลิตผลทางการเกษตร พัฒนาคุณภาพการผลิตให้ได้ตามเกณฑ์มาตรฐาน อาทิ GAP GMP พัฒนาพันธุ์พืชและสัตว์ พัฒนาสินค้าเกษตรให้เป็นเกษตรที่มีมูลค่าสูง เกษตรมีความปลอดภัย สอดคล้องตามทิศทางความต้องการของผู้บริโภค

๓) การวางแผน มุ่งเน้นการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรตามความต้องการของพื้นที่ และรวบรวมเป็นแผนภาพรวมระดับจังหวัด เพื่อเสนอขอรับการสนับสนุนงบประมาณภายใต้แผนการฟื้นฟูเศรษฐกิจและสังคมที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ ซึ่งมีกรอบวงเงิน ๑๗๐,๐๐๐ ล้านบาท โดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีเป้าหมายสำคัญในเรื่องของการจ้างงาน สร้างรายได้ และเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยหน่วยงานจะดำเนินการเสนอรายละเอียดโครงการไปยังสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตรเพื่อรวบรวมเสนอตามขั้นตอนต่อไป

๔) การจัดการ มุ่งเน้นการบริหารจัดการให้การดำเนินงานสามารถบรรลุเป้าหมายภายในระยะเวลาที่กำหนด โดยใช้ทรัพยากรที่มี อาทิ เวลา งบประมาณ บุคลากร อย่างคุ้มค่า

๕) การส่งเสริม มุ่งเน้นการส่งเสริมสนับสนุนการดำเนินงาน อาทิ ปรับปรุงกลไกการดำเนินงาน การใช้เทคโนโลยีสนับสนุนการทำงาน การใช้แพลตฟอร์มต่าง ๆ ที่มีอยู่ ศพก. และ ศูนย์ AIC ในการสนับสนุนข้อมูล

๓.๒ ให้ความสำคัญกับการขับเคลื่อนภารกิจหลัก ๓ ด้านอย่างต่อเนื่อง

๑) แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร โดยมีปัญหาที่ควรเร่งดำเนินการ คือ แก้ไขปัญหาให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-๑๙ ปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร (ภัยแล้ง/น้ำท่วม/โรค/แมลงศัตรูพืช/โรคระบาดสัตว์) เน้นย้ำให้ดำเนินการเยียวยาเกษตรกรตามหลักเกณฑ์วิธีปฏิบัติที่มีการปรับปรุงใหม่ และขอให้เจ้าหน้าที่ที่ปฏิบัติงานทุกจังหวัดเร่งให้ความช่วยเหลือเกษตรกรด้วยความรวดเร็วทันเวลา

๒) ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายรัฐบาล ทั้งแผนระดับที่ ๑ ๒ และ ๓ ที่เกี่ยวข้อง กับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ โดยเฉพาะการขับเคลื่อน BCG Model ได้มอบหมายรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายสำราญ สาราบรรณ์) กำกับดูแลการขับเคลื่อนในจังหวัดนาร่อง ๕ จังหวัด ประกอบด้วย จังหวัดราชบุรี จังหวัดขอนแก่น จังหวัดลำปาง จังหวัดจันทบุรี และจังหวัดพิจิตร

๓) **วางรากฐานภาคการเกษตร** ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ จะมีการพัฒนารากฐานสำคัญ ดังนี้

๓.๑) การปรับเปลี่ยนกลไกการดำเนินงานในพื้นที่ ได้นำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณาปรับปรุงกลไกการขับเคลื่อนงานด้านการเกษตรในระดับจังหวัดและอำเภอ โดยให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัดในฐานะตัวแทนของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่ได้ทำหน้าที่ประสาน Single Command โดยได้เตรียมการเพื่อสนับสนุนการดำเนินงาน ดังนี้

(๑) มอบหมายรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทุกท่านเป็นที่เล็งให้กับเกษตรและสหกรณ์จังหวัดทุกจังหวัด เพื่อลดขั้นตอนการดำเนินงาน ทำให้การแก้ไขปัญหาในพื้นที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยไม่เป็นการทำงานซ้ำซ้อนกับการตรวจราชการของผู้ตรวจราชการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

(๒) มอบหมายผู้ช่วยปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (นายวิชัย ไตรสุรัตน์) จัดทำคู่มือการจัดทำและบริหารงบประมาณประจำปี และสื่อสารสร้างความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่ โดยจะสอดคล้องกับช่วงเวลาในการเสนอของบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๖

(๓) สนับสนุนอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกให้กับสำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด เพื่อให้การปฏิบัติงานมีความสะดวกและรวดเร็วมากขึ้น ทั้งนี้ ขอให้เกษตรและสหกรณ์จังหวัดทุกท่านตั้งใจปฏิบัติงานให้สมกับความไว้วางใจของผู้บริหารระดับสูง เพื่อเป็นรากฐานสำคัญของการเปลี่ยนแปลงต่อไป

๓.๒) การปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมายหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเร่งรัดดำเนินการปรับปรุงโครงสร้างส่วนราชการ และการบริหารอัตรากำลัง โดยเฉพาะหน่วยงานที่ปฏิบัติหน้าที่ส่งเสริมสนับสนุนงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ ให้ปรับปรุงโครงสร้างให้มีสถานะเป็นหน่วยงานระดับกองเนื่องจากมีปริมาณภารกิจเหมาะสม ซึ่งในเบื้องต้นมีส่วนราชการที่ดำเนินการจัดทำข้อมูลแล้วเสร็จ ประกอบด้วย กรมชลประทาน และสำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

๔. หลักการและแนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อเตรียมรับความปกติถัดไป (next normal)

๔.๑ หลักการเตรียมรับความปกติถัดไป (next normal)

๑) “**เหลียวหลัง**” เป็นการทบทวนบทเรียนจากการดำเนินงานที่ผ่านมาและประเมินสถานการณ์ปัจจุบัน ชี้ให้เห็นว่าที่ผ่านมากกระทรวง/หน่วยงานดำเนินการมาอย่างไร ตอบสนองเป้าหมาย/ตัวชี้วัดหลัก ที่เกี่ยวข้องได้มากน้อยเพียงใด รวมทั้งเมื่อเทียบกับข้อมูลสถานะของภาคเกษตรในภาพรวม ถือว่าการขับเคลื่อนสามารถดำเนินการได้มากน้อยเพียงใด เพื่อจะได้เพิ่มเติม เสริมสร้าง ต่อยอด ให้การดำเนินงานนั้นมีประสิทธิภาพและผลสัมฤทธิ์เพิ่มขึ้น

๒) “**แลหน้า**” เป็นการสร้างสรรค์งานใหม่ที่จะรองรับกับสิ่งใหม่ ๆ ที่จะเกิดขึ้น โดยต้องเชื่อมโยงกับเป้าหมายยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายและแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร เพื่อความอยู่ดีมีสุขของเกษตรกร โดยพิจารณาสถานการณ์และแนวโน้มที่เกี่ยวข้องในทุกๆ ระดับให้มากที่สุด ทั้งสถานการณ์โลกที่เกี่ยวข้องกับการเกษตร โอกาสและภัยคุกคามของภาคเกษตรจากสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด-๑๙ ศักยภาพของแต่ละพื้นที่ ใช้ข้อมูลที่มีให้มากเพียงพอ ในการวางแผน การตัดสินใจในการดำเนินการเพื่อขับเคลื่อนในทุกๆ ระดับให้บรรลุเป้าหมาย

ดังนั้น การดำเนินงานในปี ๒๕๖๕ เป็นต้นไป ไม่ว่าจะเป็นการเสนอโครงการเงินกู้ หรือโครงการสำคัญประจำปี ๒๕๖๖ ขอให้ใช้หลักการดังกล่าว รวมทั้ง การบริหารจัดการภายในหน่วยงานโดยเฉพาะเรื่องโครงสร้างและอัตรากำลังคน ขอให้พิจารณาบริหารจัดการให้เหมาะสมกับภารกิจหน้าที่ ควรมีแผนในการส่งเสริมความก้าวหน้าในสายงาน มีแผนในการพัฒนาบุคลากรให้ชัดเจน ทั้งนี้ ในเรื่องของเกณฑ์ ความหลากหลาย ในหน่วยงาน ๓ หน่วยงานนั้น อาจทำให้การสลับหรือย้ายหน่วยงานไปในส่วนงานที่ไม่เชี่ยวชาญหรือเหมาะสมเพียงพอ อาจส่งผลให้ผลให้งานที่ดำเนินการอยู่ชะลอ มีปัญหาเกิดขึ้นได้ ในเรื่องนี้อยู่ระหว่างหารือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิจารณาให้มีความเหมาะสมต่อไป

๔.๒ แนวทางขับเคลื่อนการดำเนินงานเพื่อเตรียมรับความปกติถัดไป (next normal)

๑) “เชื่อมโยงการบริหาร” มีการเชื่อมโยงเป้าหมายยุทธศาสตร์ นโยบาย และแผนต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสู่แผนปฏิบัติการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อให้หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้าใจและสามารถถ่ายทอดเป้าหมายการดำเนินงานต่าง ๆ ลงสู่ระดับหน่วยงาน ตลอดจนสามารถชี้แจงและรายงานผลการดำเนินงานต่อคณะกรรมการที่เกี่ยวข้อง

๒) “แปลงสารให้ชัด” เป็นการแปลงนโยบายไปสู่การปฏิบัติให้เกิดความชัดเจน และสื่อสารให้บุคลากรมีความตระหนักและเข้าใจทิศทางการดำเนินงาน โดยเฉพาะโครงการที่ถ่ายทอดไปสู่จังหวัดให้ดำเนินการสื่อสารสร้างความเข้าใจให้กับเจ้าหน้าที่ในจังหวัดอย่างชัดเจน โดยขอให้บุคลากรปรับตัวเสมือนเป็นเครื่องรับสารที่มีคุณภาพสูง

๓) “จัดสรรให้ถูก” การดำเนินงานจะเป็นไปตามภารกิจหน้าที่ของกรม โดยสิ่งที่สำคัญคือหน่วยงานที่อยู่ในพื้นที่ทั้งระดับจังหวัด อำเภอ ตำบล ที่มีหน่วยงานของกระทรวงอยู่ทุกจังหวัด จะต้องได้รับการสื่อสารสร้างความเข้าใจในภารกิจจากส่วนกลางและผู้บริหารให้ชัดเจนที่สุด ทั้งนี้ จะเน้นการกำกับดูแลงานบูรณาการในภาพรวม และงานบูรณาการในเชิงพื้นที่เท่านั้น เนื่องจากงานตามภารกิจรับผิดชอบของหน่วยงานเป็นอำนาจหน้าที่ตามกฎหมายของผู้บริหารสูงสุดของแต่ละองค์กรอยู่แล้ว

๔.๓ มาตรการผลักดันการพัฒนาภาคเกษตรให้เกิดความยั่งยืน

ประเทศไทยมีพื้นที่การเกษตรกว่า ๑๔๙ ล้านไร่ มีพื้นที่ชลประทานกว่า ๓๕ ล้านไร่ มีเกษตรกรที่ต้องดูแล ๘ ล้านครัวเรือน มีสมาชิกในครัวเรือนกว่า ๓๐ ล้านราย ซึ่งปี ๒๕๖๓ ภาคเกษตรมี GDP ร้อยละ ๘.๖ ของ GDP ประเทศ ซึ่งที่ผ่านมางบประมาณที่ใช้ในการพัฒนาภาคเกษตรอาจจะมีจำนวนสูงโดยส่วนใหญ่จะใช้ในการชดเชย ช่วยเหลือเกษตรกรที่ประสบภัยต่าง ๆ เฉพาะหน้าเร่งด่วน ซึ่งรัฐบาลจะช่วยเหลืออย่างเป็นระบบและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้ หากพิจารณางบประมาณที่ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้รับเพื่อใช้สร้างโครงสร้างพื้นฐานด้านเกษตร พัฒนาเกษตรกร มีจำนวนไม่สูงเท่ากับการชดเชยเยียวยา โดยขอให้ทุกหน่วยงานควรมุ่งงบประมาณที่ได้รับไปเร่งผลักดันแผนแม่บทการเกษตรให้บรรลุเป้าหมายซึ่งแผนแม่บทดังกล่าวรัฐบาลให้ความสำคัญและกระทรวงเป็นผู้รับผิดชอบหลักในแผนนี้ โดยมีมาตรการที่สนับสนุนผลักดันการพัฒนาที่สำคัญ ๆ อาทิ ส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพร ดำเนินการตามแนวทาง BCG Model ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพิ่มขึ้น การพัฒนาพันธุ์

๕. การปรับตัวสู่ Next Normal ๒๐๒๒

๕.๑ สถานการณ์ที่เกี่ยวข้องและส่งผลกระทบต่อการขับเคลื่อนภาคการเกษตร

๑) The Next Normal สองเทรนด์ “ความปกติถัดไป” หลังโควิด ๑๙

จากวารสาร BOT พระสยาม ฉบับที่ ๖/๒๕๖๓ ได้วิเคราะห์รูปแบบการใช้ชีวิตของผู้คนทั่วโลกที่เปลี่ยนไปหลังวิกฤติโควิด ๑๙ สะท้อนให้เห็นเทรนด์สำคัญในอนาคตที่เกิดจากพฤติกรรมและทัศนคติในการดำรงชีวิตที่ไม่เหมือนเดิมอีกต่อไป โดยมีแนวโน้มที่สำคัญ ๓ ประการ คือ

๑.๑) Stay-at-home Economy สถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคโควิด ๑๙ ส่งผลให้วิถีการดำเนินชีวิตของผู้คนทั่วโลกเปลี่ยนไป “บ้าน” จึงไม่ได้เป็นแค่ “ที่อยู่อาศัย” แต่ยังคงกลายเป็นออฟฟิศ ห้องประชุม ฟิตเนส หรือแม้กระทั่งโรงภาพยนตร์ซึ่งกิจกรรมต่าง ๆ เหล่านี้สามารถใช้งานผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์ได้อย่างสะดวกสบาย เทรนด์ดังกล่าวก่อให้เกิดรูปแบบเศรษฐกิจที่เรียกว่า stay-at-home economy เช่น การพบปะสังสรรค์ผ่านแอปพลิเคชัน ธุรกิจ e-commerce บริการจัดส่งอาหารถึงบ้าน และเทคโนโลยีการช้อปปิ้งผ่านประสบการณ์เสมือนจริง (virtual reality)

๑.๒) Touchless Society เป็นสังคมไร้การสัมผัส การดำเนินชีวิตในโลกยุค next normal จะมุ่งเน้นเรื่องความปลอดภัยและสุขอนามัยเป็นสำคัญ เทคโนโลยีจึงถูกพัฒนาขึ้นมาเพื่อ “ลดการสัมผัส” ตัวอย่างเช่น ระบบการจัดส่งสินค้าแบบ non-contact delivery โดยจะวางพัสดุลงในภาชนะหรือสถานที่ที่ถูกค้ำกำหนดไว้ล่วงหน้า ประตูที่มีเซ็นเซอร์เปิด - ปิดอัตโนมัติในพื้นที่สาธารณะ รูปแบบการจ่ายเงินแบบ e-payment หรือแนวคิดการออกแบบพื้นที่ธุรกิจที่สามารถให้บริการลูกค้าแบบปราศจากการสัมผัสใด ๆ แต่จะใช้เทคโนโลยีสั่งงานด้วยเสียง (voice recognition) หรือจำลองโลกเสมือนจริง (augmented reality) แทน

๑.๓) Regenerative Organic ประเด็นเรื่องความปลอดภัยและผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ถือเป็นหัวใจสำคัญของโลกยุค next normal ดังนั้น เทรนด์หนึ่งที่จะฉายภาพชัดขึ้นเรื่อย ๆ คือ มาตรฐานสินค้าเกษตรที่เรียกว่า “regenerative organic” ซึ่งไม่เพียงต้องปลอดสารพิษและปราศจากการใช้เมล็ดพันธุ์ดัดแปลงเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึงมาตรฐานคุณภาพดิน การคุ้มครองสัตว์ คุณภาพชีวิตเกษตรกร ความยุติธรรมด้านค่าแรง รวมถึงระบบฟาร์มที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและชุมชน

๒) แนวโน้มการเปลี่ยนแปลงระดับโลก (Global Megatrends)

จากร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) ได้มีการวิเคราะห์ประเด็นการเปลี่ยนแปลงระดับโลกที่สำคัญ ดังนี้

๒.๑) ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี ถูกนำมาใช้ในชีวิตประจำวันมากขึ้นเพื่อให้เกิดความสะดวกสบาย โดยในด้านการเกษตรจะนำมาใช้ในระบบการผลิต การพัฒนาพันธุ์ต่าง ๆ ซึ่งควรนำมาใช้ให้มีความเหมาะสม

๒.๒) การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร สัดส่วนผู้สูงอายุเพิ่มขึ้นต่อเนื่อง วัยแรงงานลดลง มีแรงงานนำเข้าเพิ่มขึ้น

๒.๓) อนาคตของงาน งานบางประเภทจะหายไป เกิดงานประเภทใหม่ขึ้น และการจ้างงานที่ไม่ใช่รูปแบบมาตรฐานเพิ่มสูงขึ้น

๒.๔) การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมทางสังคม มีแนวโน้มย้ายถิ่นฐานเข้าไปอยู่ในเมือง มีการย้ายงานสูงขึ้น สังคมชนบทจะน้อยลง

๒.๕) การขยายตัวของความเป็นเมือง หลายเมืองทั่วโลกกำลังมุ่งสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ (Smart City)

๒.๖) การดูแลรักษาสุขภาพและการรักษาพยาบาล เป็นเชิงป้องกันมากกว่าการรักษา มีการแพทย์ที่ทันสมัย มีการเพิ่มความสามารถของระบบสาธารณสุข

๒.๗) การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีแนวโน้มรุนแรง รวดเร็ว และผันผวนกว่าที่คาดการณ์ไว้ ทำให้พื้นที่เกษตรได้รับผลกระทบจะต้องมีการบริหารจัดการทั้งการผลิตและวางแผนการเพาะปลูกใหม่

๒.๘) ความพยายามระดับโลกในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก เป็นประเด็นสำคัญที่แต่ละประเทศต้องร่วมดำเนินการ ซึ่งประเทศไทยมีแผนและเป้าหมายในปี ๒๕๘๐ ในการลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจก

๒.๙) พลังงานหมุนเวียนและยานยนต์ไฟฟ้า พลังงานจากฟอสซิลลดลงต่อเนื่อง หลายประเทศมีการใช้พลังทดแทนโดยใช้พลังงานจากแสงอาทิตย์และลม ซึ่งมีต้นทุนลดต่ำลงอย่างรวดเร็ว

๒.๑๐) แนวโน้มเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ ความตึงเครียดระหว่างมหาอำนาจตะวันตกและตะวันออก ความท้าทายในการกำหนดบทบาทความร่วมมือของไทย

๕.๒ ความท้าทายต่อภาคเกษตร

๑) **การผลิต** ต้องส่งเสริมให้มีการบริหารจัดการทรัพยากรการผลิตให้เกิดความยั่งยืน การหมุนเวียนใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุด เพิ่มการผลิตให้เข้าสู่ระบบมาตรฐานมากขึ้น เน้นผลิตสินค้ามูลค่าสูง เพื่อให้เกิดความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรในระยะยาว สินค้าเกษตรมีการรับรองมาตรฐาน GAP/อินทรีย์ ทั้งหมด เพิ่มการผลิตพืชสมุนไพร/สุขภาพ ตอบโจทย์การกินเพื่อป้องกันและส่งเสริมสุขภาพ การปรับเปลี่ยนไปผลิตพืชพลังงานทดแทนโดยเปลี่ยนจากพืชชนิดอื่น ๆ ที่ราคาต่ำในพื้นที่ไม่เหมาะสม รวมถึงจะผลักดันการใช้ระบบฟาร์มอัจฉริยะให้เพิ่มมากขึ้นเพื่อเพิ่มความแม่นยำในการผลิตให้ได้ผลผลิตที่มีคุณภาพมาตรฐาน

๒) **การแปรรูป** จะผลักดันให้มีการแปรรูปสินค้าเกษตร ให้เป็นผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงตามแนวทาง BCG Model เพื่อลดการจำหน่ายสินค้าเกษตรตั้งแต่เป็นวัตถุดิบซึ่งยังมีมูลค่าต่ำ รวมทั้งการผลักดันการสร้างและยกระดับมาตรฐานความปลอดภัยสินค้าเกษตรและอาหาร (GMP HACCP ฯลฯ) เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของประเทศคู่ค้าเพื่อการส่งออกและเพื่อการบริโภคภายในประเทศ

๓) **การตลาด** การส่งเสริมพัฒนาองค์ความรู้ เทคนิคในการนำเสนอคุณค่าสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์ที่เกี่ยวข้อง (Story) การพัฒนาบรรจุภัณฑ์ (packaging) การสร้างการรับรู้ การสร้างภาพลักษณ์ หรือจุดเด่นให้กับตราสินค้า (branding) การทำการตลาดในสื่อออนไลน์ (Online Marketing) ให้กับเกษตรกร เพื่อนำเสนอต่อผู้บริโภคเพื่อสร้างยอดขายและรายได้ให้เพิ่มมากขึ้น รวมทั้งยกระดับประสิทธิภาพของระบบโลจิสติกส์การเกษตรเพื่อลดต้นทุนและเพิ่มคุณภาพการบริการแก่ผู้บริโภค

๕.๓ การปรับตัวของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สู่ Next Normal

๑) **พัฒนากำลังคนภาคเกษตร** โดยผลักดันการขับเคลื่อนแผนพัฒนากำลังคนภาคการเกษตรของประเทศ ที่กระทรวงโดยสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) ได้จัดจ้างมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ดำเนินการจัดทำ ซึ่งครอบคลุมกำลังคนภาคการเกษตรในทุกมิติ ทุกกลุ่มทั้งเกษตรกร ผู้ประกอบการภาคเอกชน บุคลากรภาครัฐของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง โดยจะมีการต่อยอดการศึกษาครอบคลุมในทุกกลุ่มการผลิต ทุกสินค้าเกษตรต่อไป โดยกระทรวงต้องนำแผนดังกล่าวมาดำเนินการขับเคลื่อนให้เกิดผลเป็นรูปธรรมต่อไป รวมทั้ง เร่งพัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer/Young Smart Farmer ขยายผลยุทธศาสตร์ที่ไปแลกเปลี่ยนกับต่างประเทศ พัฒนากลุ่มเกษตรกรและยกระดับสหกรณ์การเกษตร ให้มีความเข้มแข็ง และเร่งพัฒนาผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่ให้มีจำนวนมากขึ้น

ในส่วนของบุคลากรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ขอให้ทุกหน่วยงานเตรียมพัฒนาบุคลากร ให้มีความพร้อมก้าวสู่ตำแหน่งที่สูงขึ้น เพื่อรองรับการเกษียณของบุคลากร เนื่องจากประเด็นดังกล่าวจะต้องเตรียมการล่วงหน้าระยะยาว

๒) **พัฒนากระบวนการทำงาน** ผลักดันให้แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัด เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัด ซึ่งจะต้องเชื่อมโยงมาจากแผนพัฒนาการเกษตรระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ เพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา โดยในกระบวนการจัดทำแผน ขอให้ใช้ Agri-Map เป็นเครื่องมือในการกำหนดเป้าหมายบนข้อมูลพื้นฐานที่ครบถ้วน อาทิ คุณภาพดิน จำนวนพื้นที่แหล่งน้ำ เส้นทางขนส่งสินค้า ข้อมูลการตลาด ทั้งนี้ ขอให้ติดตามผลการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

๓) **ผลักดันวิจัยและนวัตกรรมเกษตร** ผลักดันการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการวิจัยการเกษตรของกระทรวง และส่งเสริมการต่อยอดผลงานวิจัยทางการเกษตรทั้งจากสำนักงานพัฒนาการวิจัยการเกษตร (องค์การมหาชน) และจากหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในมิติต่าง ๆ อาทิ การพัฒนาเทคโนโลยีการเกษตร การพัฒนาพันธุ์ การพัฒนากระบวนการทำงาน มาเติมเต็มให้สอดคล้องกับสถานการณ์และปัญหาในปัจจุบัน ทั้งนี้ ขอให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องคิดวิเคราะห์ปัญหาที่จะเกิดขึ้นกับการเข้าสู่ Next Normal และไปเริ่มทำการวิจัยทันที เพื่อให้ผลงานวิจัยทันต่อการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดขึ้นใน ๕-๑๐ ปีข้างหน้า

๔) **ยกระดับความร่วมมือเครือข่ายการพัฒนาภาคเกษตรจากทุกภาคส่วน** โดยพัฒนาศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) ซึ่งปัจจุบันมีอยู่ ๘๘๒ ศูนย์ และศูนย์เครือข่าย ๑๑,๕๕๙ ศูนย์ (๒๓ ประเภท) ให้เป็นศูนย์กลางในการพัฒนาคนภาคการเกษตร เป็นสถานที่ถ่ายทอดการใช้ประโยชน์จากงานวิจัยและนวัตกรรมเกษตร เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ การตลาด ด้านพืช ด้านประมง ด้านปศุสัตว์แก่เกษตรกร และการแก้ไขปัญหาและพัฒนาการเกษตรในพื้นที่ รวมทั้ง ยังมีศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center : AIC) ที่กระทรวงขับเคลื่อนอยู่ และศูนย์ของภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษาที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ควรสร้างการมีส่วนร่วมกับเครือข่ายต่าง ๆ โดยนำจุดแข็งของทุกภาคส่วนมาสนับสนุนการพัฒนาภาคการเกษตร และสร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ตลอดห่วงโซ่อุปทาน โดยเฉพาะเครือข่ายอาสาสมัครเกษตรซึ่งมีความสำคัญในการขับเคลื่อนการทำงานให้เห็นผลอย่างเป็นรูปธรรม

๖. หัวใจของการยกระดับภาคการเกษตรของจังหวัด

การขับเคลื่อนงานนโยบายของกระทรวงและเร่งยกระดับการทำงานโดยเฉพาะเรื่องตลาดนำการผลิต ขอให้ทุกหน่วยงานโดยเฉพาะหน่วยงานในพื้นที่ยึดหลักการทำงาน ดังนี้

๑) **รู้ให้ลึก** ให้มีข้อมูลและทิศทางพัฒนาของจังหวัด ข้อมูลพื้นฐาน สินค้าโดดเด่น อัตลักษณ์พื้นที่ในพื้นที่รับผิดชอบอย่างถ่องแท้

๒) **ประยุกต์ใช้เป็น** ใช้เครื่องมือที่มีให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ ทั้ง Agri-Map ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ข้อมูลสินค้าเกษตร สถิติ แนวโน้ม แผนน้ำ มาวิเคราะห์วางแผนการพัฒนาภาคการเกษตรของจังหวัด

๓) **จัดการให้เป็นระบบ** ต้องวางแผนและบริหารงบประมาณภาคการเกษตรภาพรวมของจังหวัดให้ได้ วางกรอบการดำเนินงานให้ชัดเจน ทั้งในมิติปริมาณงาน อัตรากำลัง และงบประมาณ พิจารณาแหล่งงบประมาณตามความเหมาะสม อาทิ เสนอของงบประมาณจากหน่วยงานต้นสังกัด เสนอของงบประมาณจังหวัด หรือขอความร่วมมือจากสถาบันการเงิน เพื่อให้การขับเคลื่อนเดินหน้าได้ตามเป้าหมาย

๔) **แสวงหาความร่วมมือ** โดยเฉพาะหน่วยงานส่วนกลางและต่างประเทศของ สป.กษ. และหน่วยงานสังกัดกระทรวง ในการดำเนินการด้านข้อมูล การอำนวยความสะดวกต่าง ๆ รวมทั้งภาคส่วนต่าง ๆ ที่จะมีส่วนสำคัญในการพัฒนาภาคเกษตรของจังหวัด

๕) **ภูมิใจในความสำเร็จ** ของการพัฒนาภาคเกษตรของจังหวัดที่ได้ทำไปแล้วประชาสัมพันธ์ให้สาธารณะได้รับรู้ และต่อยอดสู่การพัฒนาอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

๗. งบประมาณประจำปี พ.ศ. ๒๕๖๕ สำหรับขับเคลื่อน ๕ ยุทธศาสตร์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ในปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ หน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้รับจัดสรรงบประมาณรวมทั้งสิ้น ๑๑๑,๑๘๔.๗๗ ล้านบาท โดยเป็นงบประมาณรองรับการขับเคลื่อนการดำเนินงานตามยุทธศาสตร์ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน ๗๘,๘๒๘.๗๗ ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ ๗๐.๙๐ ของงบประมาณทั้งหมด โดยจำแนกงบประมาณในแต่ละยุทธศาสตร์ตามลำดับงบประมาณสูงสุด ดังนี้

๑) **ยุทธศาสตร์ ๓'S (Safety-Security-Sustainability)** จำนวน ๗๖,๔๑๔.๔๗ ล้านบาท เป็นประเด็นที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความสำคัญสูงสุด โดยมีความสอดคล้องกับเป้าหมายและบริบทของโลกในเรื่อง SDGs BCG ความปลอดภัยอาหาร รวมถึง การบรรเทาปัญหาอุทกภัยและภัยแล้ง

๒) **ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวศาสตร์พระราช** จำนวน ๑,๑๓๐.๘๐ ล้านบาท การดำเนินงานระยะต่อไป ควรเพิ่มเติมโครงการและงบประมาณให้สามารถขับเคลื่อนเป้าหมายด้านการเกษตรกรรมยั่งยืน

๓) ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเกษตร ๔.๐ จำนวน ๗๖๖.๕๘ ล้านบาท มีความสอดคล้องกับสัดส่วนงบประมาณด้านการวิจัยของประเทศ โดยขอให้มุ่งเน้นการต่อยอดงานวิจัย อาทิ เครื่องจักรกลการเกษตร การทำเกษตรอัจฉริยะ การเตือนภัยการเกษตร

๔) ยุทธศาสตร์บริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน จำนวน ๔๘๔.๙๒ ล้านบาท ขอให้ผู้บริหารทุกหน่วยงานให้ความสำคัญกับการบูรณาการฐานข้อมูล การจัดทำสารสนเทศสนับสนุนการทำงาน รวมทั้งการจัดทำแผนที่

๕) ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต จำนวน ๓๑.๙๘ ล้านบาท หน่วยงานเสนอโครงการและงบประมาณน้อยกว่ายุทธศาสตร์ด้านอื่น ดังนั้น การดำเนินงานในปีต่อไปขอให้เพิ่มเติมโครงการและงบประมาณในยุทธศาสตร์ เพื่อให้สามารถรองรับการผลิตภายใต้ยุทธศาสตร์ ๓'S (Safety-Security-Sustainability) ไม่ให้เกิดปัญหาสินค้าเกษตรล้นตลาด

๘. โครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เสนอโครงการสำคัญประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ จำนวน ๑๙ โครงการ งบประมาณรวม ๑๓,๑๗๐.๓๙ ล้านบาท เพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร โดยการเสนอโครงการได้มอบหมายรองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ที่กำกับดูแลแต่ละกลุ่มภารกิจประชุมร่วมกับกรม เพื่อพิจารณารายละเอียดโครงการให้ครอบคลุมตั้งแต่การผลิต แปรรูป การตลาด รวมทั้งระบบโลจิสติกส์ ซึ่งเป็นการสร้างรูปแบบการเสนอแผนงานโครงการให้มีความครบถ้วนตอบเป้าหมายให้มากยิ่งขึ้น โดยโครงการที่เสนอในแต่ละแผนแม่บทย่อย มีดังนี้

- ๑) เกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น จำนวน ๑ โครงการ งบประมาณ ๕๖๗.๓๕ ล้านบาท
- ๒) เกษตรปลอดภัย จำนวน ๔ โครงการ งบประมาณ ๖,๒๐๙.๑๓ ล้านบาท
- ๓) เกษตรชีวภาพ จำนวน ๓ โครงการ งบประมาณ ๘๒๒.๑๑ ล้านบาท
- ๔) เกษตรแปรรูป จำนวน ๑ โครงการ งบประมาณ ๒๑๑.๔๓ ล้านบาท
- ๕) เกษตรอัจฉริยะ จำนวน ๒ โครงการ งบประมาณ ๑,๓๗๙.๖๑ ล้านบาท
- ๖) ระบบนิเวศการเกษตร จำนวน ๘ โครงการ งบประมาณ ๓,๙๘๐.๗๕ ล้านบาท

ท้ายสุดนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหน่วยงานแรกๆ ที่มีความตื่นตัวเตรียมพร้อมรับความปกติถัดไป (Next Normal) ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์และผู้บริหารกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทุกท่าน ขอให้กำลังใจ และพร้อมที่จะยืนเคียงข้างบุคลากรทุกคน ไม่ว่าจะเป็นส่วนกลางหรือส่วนภูมิภาค ทั้งนี้ จะมีการพบปะหน่วยงานในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ในพื้นที่ในระยะต่อไป เพื่อสนับสนุนการดำเนินงานทั้งในเชิงป้องกันและแก้ไขปัญหาให้เป็นไปอย่างรวดเร็ว สร้างความเป็นเอกภาพ หลอมรวมจิตใจของบุคลากรกระทรวงเกษตรและสหกรณ์เป็นหนึ่งเดียวกัน ให้ภาคการเกษตรไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน

Agri Challenge >> Next Normal 2022

“เหลียวหลัง แลหน้า รองรับ Next Normal”

ดร.ทองเปลว กองจันทร์
ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ความเชื่อมโยงของนโยบายสำคัญกับภารกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แผนระดับ 1

ยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2561 - 2580 (กษ. เกี่ยวข้อง 5 จาก 6 ด้าน)

"ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืนเป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง"

1. ความมั่นคง
2. การสร้างความสามารถในการแข่งขัน
3. การพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
4. การสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม
5. การสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม
6. การปรับสมดุลและการพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ

“เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี
มีรายได้เพิ่มขึ้น
ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี”

นโยบาย รมว.กษ.

- ตลาดนำการผลิต
- เทคโนโลยีเกษตร 4.0
- 3'S (Safety - Security - Sustainability)
- บริหารเชิงรุกแบบบูรณาการ โมเดล “เกษตร-พาณิชย์ทันสมัย”
- เกษตรกรมั่งคั่ง ยั่งยืนตามแนวทางการค้าเสรีประชาชา
- เพิ่มรายได้ เพิ่มประสิทธิภาพ พัฒนาสินค้า พัฒนาเกษตรกร และส่งเสริมปศุสัตว์และประมง
- สร้างความเข้มแข็งให้สหกรณ์ชุมชน สหกรณ์ กลุ่มผู้นำสตรี
- ยกระดับรายได้เกษตรกรระดับรากหญ้า
- ปรับปรุงระบบที่ทำกินและบริหารจัดการน้ำ

นโยบายรัฐบาลด้านเกษตร

แผนระดับ 2

แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. 2561-2580 (กษ. เกี่ยวข้อง 16 จาก 23 ประเด็น)

1. ความมั่นคง
2. ต่างประเทศ
3. การเกษตร
4. อุตสาหกรรมฯ
5. การท่องเที่ยว
6. พื้นที่และเมื่อน่าอยู่ฯ
7. โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลและดิจิทัล
8. ผู้ประกอบการฯ
9. เขตเศรษฐกิจพิเศษ
10. ปรับเปลี่ยนค่านิยมฯ
11. พัฒนาฯ คน
12. การพัฒนาการเรียนรู้
13. สร้างสุขภาวะที่ดี
14. ศักยภาพกีฬา
15. พลังทางสังคม
16. เศรษฐกิจฐานราก
17. เสมอภาคฯ
18. การเติบโตอย่างยั่งยืน
19. การบริหารจัดการน้ำทั้งระบบ
20. บริการประชาชนฯ
21. ต่อต้านการทุจริตฯ
22. กฎหมายและกระบวนการยุติธรรม
23. การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม

ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 พ.ศ. 2566 - 2570 (กษ. เกี่ยวข้อง 9 จาก 13 หมวด)

1. ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง
2. ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน
3. ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก
4. ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง
5. ไทยเป็นประเทศผู้นำการลดทุนและยุทธศาสตร์ทางดิจิทัลที่สำคัญของภูมิภาค
6. ไทยเป็นศูนย์กลางด้านดิจิทัลและอุตสาหกรรมไอทีหรือดิจิทัลริเบของอาเซียน
7. ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูงและสามารถแข่งขันได้
8. ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน
9. ไทยมีความยั่งยืนด้านสิ่งแวดล้อม และคนไทยทุกคนมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอ เหมาะสม
10. ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ
11. ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและสภาพภูมิอากาศ
12. ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาระบบคน
13. ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโต้ประชาชน

แผนระดับชาติว่าด้วยคามมั่นคงแห่งชาติ (กษ. เกี่ยวข้อง 12 จาก 19 แผน)

1. การเสริมสร้างความมั่นคงของมนุษย์
2. การก้าวไกลสู่การประเมินสถานการณ์ด้านความมั่นคง
3. การเสริมสร้างความมั่นคงของสถาบันหลักของชาติภายใต้การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
4. การพัฒนาระบบการเตรียมพร้อมแห่งชาติ
5. การพัฒนาศักยภาพการป้องกันประเทศ
6. การสร้างความสามัคคีปรองดอง
7. การป้องกันและแก้ไขปัญหาความไม่สงบในจังหวัดชายแดนภาคใต้
8. การบริหารจัดการผู้หลบหนีเข้าเมือง
9. การป้องกันและแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์
10. การป้องกันและปราบปรามยาเสพติด
11. การเสริมสร้างความมั่นคงของชาติจากภัยทุจริต
12. การรักษาความมั่นคงพื้นที่ชายแดน
13. การรักษาความมั่นคงทางทะเล
14. การป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามข้ามชาติ
15. การป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคงทางไซเบอร์
16. การรักษาความปลอดภัยภาวะแวดล้อมระหว่างประเทศ
17. การรักษาความมั่นคงทางพลังงาน
18. การรักษาความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ
19. การรักษาความมั่นคงของฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

แผนระดับ 3

ประเด็นที่ 1 เสริมสร้างควมมั่นคงทางการเกษตร

- KPI ภาพรวม
- 1. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.0
- 2. อัตราผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1.0
- 3. รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10

ประเด็นที่ 2 ยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคเกษตร

- 1. อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.0
- 2. อัตราผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1.0
- 3. รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 10

ประเด็นที่ 3 สร้างความเสมอภาคและกระจายความเท่าเทียมทางสังคม

- 1. สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ 1 และ 2 อย่างน้อยเฉลี่ยร้อยละ 95
- 2. วิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง อย่างน้อยเฉลี่ยร้อยละ 30
- 4. สถาบันเกษตรกร (สหกรณ์ วิสาหกิจชุมชน และกลุ่มเกษตรกร) ที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน

ประเด็นที่ 4 บริหารจัดการทรัพยากร การเกษตรและสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน

- 5. ครัวเรือนเกษตรกร ได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการน้ำรวม 2,624,885 ครัวเรือน

แผนปฏิบัติการของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ระยะ 5 ปี (พ.ศ. 2566 - 2570)

ประเด็นที่ 5 พัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐและงานวิจัย

- 5. ครัวเรือนเกษตรกร ได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการน้ำรวม 2,624,885 ครัวเรือน

5 ยุทธศาสตร์ และ 15 นโยบายหลัก ของ นายเฉลิมชัย ศรีอ่อน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ยุทธศาสตร์

1. ตลาดนำการผลิต
2. เทคโนโลยีเกษตร 4.0
3. 3'S (Safety - Security - Sustainability)
4. บริหารเชิงรุกแบบบูรณาการโมเดล “เกษตร-พาณิชย์ทันสมัย”
5. เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางศาสตร์พระราชา

นโยบายหลัก

1. ตลาดนำการผลิต
2. การสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบันเกษตรกรและ
เศรษฐกิจฐานราก
3. การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ
Start up
4. การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา
5. การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC)
6. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร
7. การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ
8. การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม
9. การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต
สินค้าเกษตร
10. การประกันภัยพืชผล
11. การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน
12. การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน
13. การวิจัยและพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทย
14. การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data
15. การประกันรายได้ของเกษตรกร

เน้นย้ำ

หลักการและเป้าหมายการขับเคลื่อนภาคเกษตร ภายใต้ปี 2565

หลักการ

มุ่งขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ นโยบายรัฐบาล นโยบายกระทรวงให้บรรลุเป้าหมาย การแก้ไขปัญห เฉพาะหน้า ให้เกษตรกร วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal) และสร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง

แนวทางดำเนินงานหลัก 3 ด้าน

1. ภารกิจเร่งด่วนเพื่อขับเคลื่อนยุทธศาสตร์และนโยบายให้บรรลุเป้าหมาย

- 1.1 เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง
- 1.2 ขยายพื้นที่เกษตรทฤษฎีใหม่สร้างความเข้มแข็งให้เกษตรกรฐานราก
- 1.3 ยกระดับศักยภาพแปลงใหญ่ด้วยเกษตรสมัยใหม่
- 1.4 ผลักดันการสร้างเกษตรกรมูลค่าสูง
- 1.5 พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรทั้งในและต่างประเทศ
- 1.6 ผลักดันการพัฒนา Big Data อย่างเป็นรูปธรรม
- 1.7 ยกระดับ ศพก. ศูนย์พัฒนา Smart Farmer ครบวงจร
- 1.8 ปรับปรุงกลไกและคณะทำงานขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- 1.9 มอบหมายรองปลัดกระทรวงดูแลการขับเคลื่อนระดับพื้นที่
- 1.10 ปรับปรุงระบบประชาสัมพันธ์แบบให้ทันสมัยเข้าถึงเกษตรกร

2. ขับเคลื่อนการแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร

- 2.1 การแก้ไขปัญหาค่าให้เกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากโควิด-19
- 2.2 เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการและแก้ไขปัญหายield ปีติด้านการเกษตร
- 2.3 การรับเรื่องร้องทุกข์และการเยี่ยมเยียนพื้นที่ของเกษตรกร
- 2.4 การแก้ไขปัญหาน้ำท่วมให้เกษตรกร

1. ผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตร เพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 3.8 (ร้อยละ 2.2 ณ มิ.ย. 64)
2. ผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1.2 (อยู่ระหว่างประเมินผล)
3. เกษตรกรที่มีรายได้ต่ำกว่าเส้นความยากจนลดลงไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี (อยู่ระหว่างประเมินผล)
4. พื้นที่ชลประทานเพิ่มขึ้น ไม่ต่ำกว่าปีละ 350,000 ไร่ (ปี 64 เพิ่มขึ้น 149,222 ไร่)

- เชื่อมโยงยุทธศาสตร์กับพันธกิจของกระทรวง “เชื่อมโยงการบริหาร”
- สร้างการสื่อสารนโยบายของกระทรวงไปยังผู้ปฏิบัติ “แปลงสารให้ชัด”
- บริหารจัดการให้สอดคล้องกับภารกิจ “จัดสรรให้ถูก”

3. วางรากฐานการทำงานของกระทรวงรองรับความปกติใหม่ (New Normal)

- 3.1 สร้างเส้นทางความก้าวหน้าในอาชีพที่ชัดเจนและพัฒนา Smart Officer ให้พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง
- 3.2 สร้างความตระหนักในวัฒนธรรมองค์กร ค่านิยมร่วม และสร้างอัตลักษณ์ของกระทรวง รวมทั้งยกระดับสวัสดิการเพื่อคนกระทรวง
- 3.3 กำหนดตัวชี้วัดร่วมเพื่อสร้างพลังการขับเคลื่อนบูรณาการทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
- 3.4 ปรับปรุงโครงสร้าง อำนาจหน้าที่และบทบาทของหน่วยงานในสังกัดกระทรวงให้สอดคล้องกับเป้าหมายระยะยาวและแนวทางการพัฒนาด้านเกษตรของประเทศ
- 3.5 สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อนภารกิจของกระทรวง
- 3.6 สร้างหอบังคับการ (Control Tower) เพื่อตรวจสอบ ติดตาม การบริหารแผนงานและงบประมาณของกระทรวง
- 3.7 ทบทวนแผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ระดับจังหวัดให้เป็นแผนหลักด้านการเกษตรของกระทรวงในจังหวัดเพื่อบูรณาการงบประมาณและสร้างแนวร่วมการพัฒนา
- 3.8 ให้ผู้ตรวจการกระทรวงและผู้ตรวจราชการกรมเป็นผู้ดำเนินการเพิ่มประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการในพื้นที่
- 3.9 ผลักดันการศึกษาวิจัย เทคโนโลยีและนวัตกรรมทางการเกษตรทุกด้าน

GDP ภาคเกษตร
ปี 63 มูลค่า 1.36 ล้านล้านบาท
คิดเป็นร้อยละ 8.64
ของ GDP ประเทศ

เพื่อให้องค์กรของ กษ. มีคุณธรรม สร้างสรรค์ พร้อมรับการเปลี่ยนแปลง รับผิดชอบร่วมกัน ภายใต้แนวทางการทำงานของปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

การขับเคลื่อนพันธกิจของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ วิสัยทัศน์ “ เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่น้อยกว่าร้อยละ 10 ต่อปี” (ปี 66-70)

พันธกิจหลัก

- ยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกรให้มีความมั่นคง
- พัฒนาเศรษฐกิจภาคการเกษตรและสหกรณ์ให้เติบโตอย่างมีเสถียรภาพ
- วางแผนการผลิตด้วยหลักการตลาดนำการผลิต
- บริหารจัดการสินค้าเกษตรตลอดห่วงโซ่อุปทานอย่างมีประสิทธิภาพ
- ส่งเสริมงานวิจัย เทคโนโลยี และนวัตกรรมเพื่อนำมาใช้ประโยชน์ได้จริง
- ส่งเสริมการบริหารจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมอย่างสมดุลและยั่งยืน
- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทางการเกษตรและสิ่งอำนวยความสะดวกให้มีประสิทธิภาพสูงสุด

ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย

- อัตราการขยายตัวของผลิตภัณฑ์มวลรวมในประเทศสาขาเกษตรขยายตัวเฉลี่ยร้อยละ 3.0
- อัตราผลิตภาพการผลิตของภาคเกษตรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยร้อยละ 1.0
- รายได้เงินสดสุทธิครัวเรือนเกษตรกรเพิ่มขึ้นเฉลี่ยไม่น้อยกว่าร้อยละ 10
- สถาบันเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนกับกระทรวงเกษตรและสหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับมาตรฐาน (1) สหกรณ์มีความเข้มแข็งในระดับ 1 และ 2 อย่างน้อยเฉลี่ยร้อยละ 95 (2) วิสาหกิจชุมชน/กลุ่มเกษตรกรมีความเข้มแข็ง อย่างน้อยเฉลี่ยร้อยละ 30
- ครัวเรือนเกษตรกรได้รับประโยชน์จากการบริหารจัดการการนำรวม 2,624,885 ครัวเรือน

แก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าให้เกษตรกร

- แก้ไขปัญหาให้เกษตรกรหลังจากผลกระทบทวีโควิด-19
- ปัญหากภัยพิบัติด้านการเกษตร (ภัยแล้ง/น้ำท่วม/โรค/แมลงศัตรูพืช โรคระบาดสัตว์)
- แก้ไขปัญหาหนี้สินและฟื้นฟูอาชีพให้เกษตรกร
- เร่งรัดงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริของกระทรวง

ขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติและนโยบายรัฐบาล

- วางแผน/เร่งขับเคลื่อนยุทธศาสตร์ชาติ/แผนแม่บทการเกษตร 6 แผนย่อย (อัตลักษณ์พื้นที่/ปลอดภัย/ชีวภาพ/แปรรูป/อัจฉริยะ/นิเวศเกษตร)/แผนแม่บทเฉพาะกิจ/แผนการปฏิรูปประเทศ (ฉบับปรับปรุง) / (ร่าง) แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 13 และแผนอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง มุ่งผลักดันการสร้างมูลค่าภาคเกษตรสู่เกษตรมูลค่าสูง
- ขับเคลื่อน BCG Model บูรณาการร่วมกับทุกภาคส่วน
- เร่งขับเคลื่อนนโยบาย “ การตลาดนำการผลิต ”
- เร่งขับเคลื่อนเป้าหมาย SDGs เพื่อสร้างความมั่นคงทางอาหาร

วางรากฐานภาคการเกษตร

- พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภาคการเกษตร/ขยายพื้นที่ชลประทาน
- พัฒนากำลังคนเกษตร Smart Farmer & Smart Officer
- ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกรและสร้างเครือข่ายการจัดการ
- พัฒนา Big Data ภาคการเกษตร/เทคโนโลยีดิจิทัล
- วิจัยและพัฒนาพันธุ์/ยกระดับผลิตภัณฑ์สัตว์ สัตว์ ประมง
- พัฒนาช่องทางเชื่อมโยงตลาดสินค้าเกษตรในและต่างประเทศ
- พัฒนาระบบมาตรฐานและการจัดการโลจิสติกส์ภาคเกษตร

เชื่อมโยงการบริหาร

- เชื่อมโยงยุทธศาสตร์ชาติ แผนทุกระดับ นโยบายรัฐบาล นโยบายรัฐมนตรี แนวทางของคณะกรรมการระดับชาติ กับพันธกิจของกระทรวง

กระบวนการขับเคลื่อนพันธกิจให้บรรลุเป้าหมาย

แปลงสารให้ชัด

- แปลงแผนชาติสู่แผนปฏิบัติการ บูรณาการร่วมทุกภาคส่วน
- โครงการ/ผู้รับผิดชอบชัดเจน
- สื่อสารนโยบาย/แผน ของกระทรวงไปยังผู้ปฏิบัติ

จัดสรรให้ถูก

- บริหารจัดการ คน/เงิน/งาน ให้สอดคล้องกับภารกิจ
- สร้างเอกภาพในการขับเคลื่อน
- เร่งรัดดำเนินงาน ติดตาม ประเมินผล อย่างต่อเนื่อง

บรรลุเป้าหมาย
สร้างการรับรู้ /
ต่อยอด /
ขยายผล

มาตรการผลักดันการพัฒนาภาคเกษตรให้เกิดความยั่งยืน

ภาพรวมภาคเกษตร

ผลักดันแผนแม่บทการเกษตร

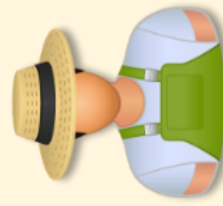
มาตรการสนับสนุน/ผลักดันการพัฒนา

GDP ภาคเกษตร (ปี 63)

1.36 ล้านล้านบาท
คิดเป็นร้อยละ 8.64

ของ GDP ประเทศ

เกษตรกรทั้งหมด
ประมาณ 8 ล้านครัวเรือน
สมาชิกในครัวเรือน
กว่า 30 ล้านราย

พ
เกษตร
อัตลักษณ์พื้นถิ่น

ก
เกษตร
ปลอดภัย

ก
เกษตร
ชีวภาพ

ป
เกษตร
แปรรูป

อ
เกษตร
อัจฉริยะ

ร
ระบบนิเวศ
การเกษตร

- ยกระดับความสามารถของเกษตรกรและชุมชนในการพัฒนาสินค้า สนับสนุนเงินทุน/สินเชื่อดอกเบี้ยต่ำ
- สร้างอัตลักษณ์/นำเสนอเรื่องราวแหล่งกำเนิดให้สินค้าในแต่ละท้องถิ่นต่อยอดสู่การท่องเที่ยวเชิงเกษตร

- ส่งเสริมการผลิตในระบบเกษตรกรรมยั่งยืน (ทฤษฎีใหม่/ผสมผสาน/อินทรีย์/วนเกษตร/ธรรมชาติ)
- พัฒนาระบบคุณภาพมาตรฐาน/ขยายผลการรับรองและถ่ายโอนภารกิจการตรวจรับรอง/ระบบการตรวจสอบย้อนกลับ
- ส่งเสริมให้ผลิตสินค้าเกษตรและอาหารที่มีคุณภาพมาตรฐาน (GAP และเกษตรอินทรีย์)

- ส่งเสริมการผลิต พัฒนาสินค้าเกษตร และผลิตภัณฑ์จากฐานเกษตรกรรม และฐานทรัพยากร
- ส่งเสริมการปลูกพืชสมุนไพรให้เป็นพืชเศรษฐกิจมูลค่าสูง มุ่งแปรรูปเพื่อป้อนในตลาดอุตสาหกรรม

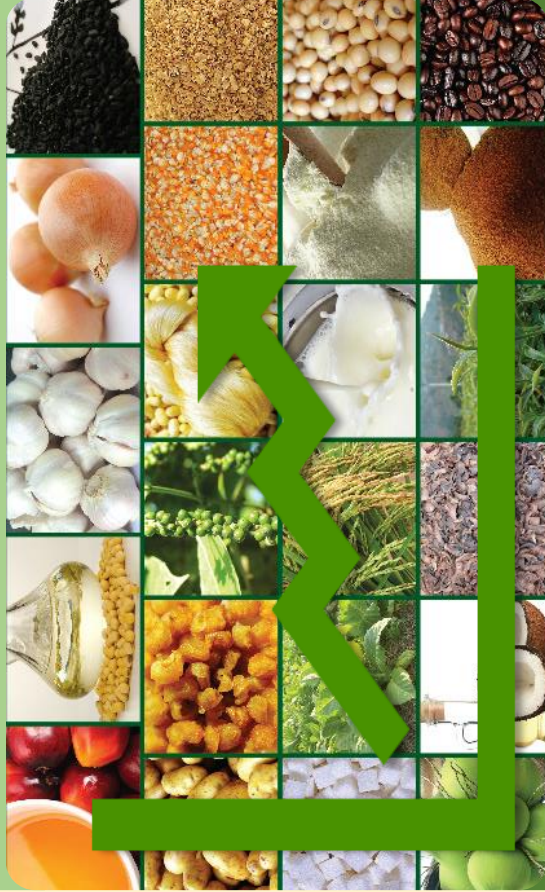
- พัฒนาและใช้วัตถุดิบและผลิตผลทางการเกษตรที่เชื่อมโยงไปสู่กระบวนการแปรรูปในอุตสาหกรรมต่อเนื่อง BCG Model
- ส่งเสริมการแปรรูปโดยประยุกต์ใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมองค์ความรู้และภูมิปัญญาที่ทันสมัย
- ส่งเสริมการสร้างตราสินค้าและขยายช่องทางการตลาดด้วยระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ

- พัฒนาพันธุ์พืช พันธุ์สัตว์ ปัจจัยการผลิต เครื่องจักรกล อุปกรณ์ รวมทั้งเทคโนโลยีและนวัตกรรมการเกษตรแห่งชาติ
- พัฒนาเกษตรกรใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยี และนวัตกรรมทางการเกษตร
- ส่งเสริมระบบฟาร์มอัจฉริยะ ใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และประโยชน์จากข้อมูลปรับเปลี่ยนผลิตสินค้าที่สอดคล้องกับตลาด

- พัฒนาระบบข้อมูลสารสนเทศด้านเกษตร การวิจัยพัฒนาเทคโนโลยีและนวัตกรรมสนับสนุนภาคเกษตร
- ส่งเสริมการรวมกลุ่ม สร้างความเข้มแข็ง พัฒนาเครือข่ายให้เกษตรกรยกระดับการผลิตให้มีคุณภาพมาตรฐาน
- ส่งเสริมด้านตลาดสินค้าและผลิตภัณฑ์การเกษตร อำนวยความสะดวกทางการค้าและพัฒนาระบบโลจิสติกส์การเกษตร
- ผลักดันให้มีการทำประกันภัยพืชผล และทำเกษตรพันธสัญญา
- ผลักดันการพัฒนาภาคการเกษตรสู่เกษตรมูลค่าสูงในระยะปีงเศรษฐกิจพิเศษภาคตะวันออก (EEC)
- ช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรผู้ประสบภัยในกรณีปฏิบัติตามมาตรการ/ประกาศของรัฐเป็นหลัก

หัวใจของการยกระดับภาคการเกษตรของจังหวัด

สถานการณ์สินค้าเกษตรสดใส

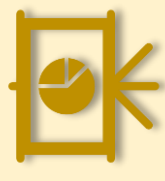
ไทยส่งออกสินค้าเกษตร
ไปประเทศคู่เจรจา FTA
ช่วง 7 เดือนแรกปี 64
ขยายตัวพุ่ง 33%
มูลค่า 11,664.8 ล้านบาทหรือสหรัฐ
อันดับ 1 ในอาเซียน

เร่งยกระดับการทำงาน ผลักดัน “ตลาดนำการผลิต”

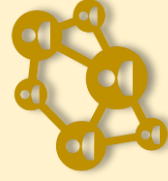
1. **รู้ให้ลึก** ข้อมูลและทิศทางการพัฒนาของจังหวัด ข้อมูลพื้นฐาน สินค้าโดดเด่น
อัตลักษณ์ในพื้นที่ที่รับผิดชอบอย่างถ่องแท้

2. **ประยุกต์ใช้** เป็น ใช้เครื่องมือที่มีให้เกิดประสิทธิภาพในการบริหารจัดการ
ทั้ง Agri-Map ข้อมูลทะเบียนเกษตรกร ข้อมูลสินค้าเกษตร สถิติ แนวโน้ม
แพลตฟอร์มตลาด มาวิเคราะห์วางแผนการพัฒนาภาคการเกษตรของจังหวัด

3. **จัดการให้เป็นระบบ** ต้องวางแผนและบริหารจัดการงบประมาณภาคการเกษตรภาพรวม
ของจังหวัดให้ได้ ให้ชัดเจน ส่วนใดต้องขอ Function ส่วนใดควรขอของบจังหวัด ส่วนใดต้อง
ให้สถาบันการเงินช่วย เพื่อให้การขับเคลื่อนเดินหน้าได้ตามเป้าหมาย

4. **แสวงหาความร่วมมือ** ให้เพื่อนช่วย โดยเฉพาะหน่วยงานส่วนกลางและ
ต่างประเทศของ สป.กษ. และหน่วยงานสังกัดกระทรวง ในการดำเนินการค้าข้อมูล การ
อำนวยความสะดวกต่างๆ รวมทั้งภาคส่วนต่างๆ ที่จะมีส่วนสำคัญในการพัฒนาภาคเกษตร
ของจังหวัด สานสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นไว้ การทำงานในทุกสภาพการณ์จะได้มีความราบรื่น

5. **ภูมิใจในความสำเร็จ** ของการพัฒนาภาคเกษตรของจังหวัดที่ได้ทำไปแล้ว
ประชาสัมพันธ์ให้สาธารณะได้รู้ และต่อยอดสู่การพัฒนาด้านอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง

Agri Challenge

Next Normal 2022

ความปกติถัดไป (The Next Normal)

3 แนวโน้มสำคัญ¹

Stay-at-home Economy

Touchless Society

Regenerative Organic

Global Megatrends²

1. ความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี
2. การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากร
3. อนาคตของงาน
4. การเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตและวัฒนธรรมทางสังคม
5. การขยายตัวของความเป็นเมือง
6. การดูแลรักษาสุขภาพและการรักษาพยาบาล
7. การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ
8. ความพยายามระดับโลกในการลดปริมาณ การปล่อยก๊าซเรือนกระจก
9. พลังงานหมุนเวียนและยานยนต์ไฟฟ้า
10. แนวโน้มเศรษฐกิจการเมืองระหว่างประเทศ

ความท้าทายต่อภาคเกษตร

การผลิต

- ทรพยากรการผลิตที่ยั่งยืน
- เน้นผลิตสินค้ามูลค่าสูง
- มาตรฐาน GAP/อินทรีย์
- พืชสมุนไพร/สุขภาพ
- พืชพลังงานทดแทน
- ระบบฟาร์มอัจฉริยะ

การแปรรูป

- ผลิตภัณฑ์มูลค่าสูงด้วย BCG Model
- มาตรฐานความปลอดภัยสินค้าเกษตรและอาหาร (GMP HACCP ฯลฯ)

การตลาด

- การนำเสนอคุณค่าต่อผู้บริโภค/Story
- packaging/branding
- Online Marketing
- ประสิทธิภาพของระบบโลจิสติกส์การเกษตร

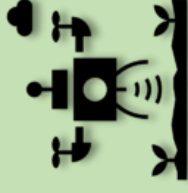
ประเด็นหลักในการขับเคลื่อน (ป.ทช. 27 ก.ย. 64)

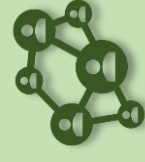
พัฒนากำลังคนภาคเกษตร

พัฒนาระบบงานการทำงาน

ผลักดันวิจัยและนวัตกรรมเกษตร

ยกระดับความร่วมมือเครือข่ายการพัฒนาภาคเกษตรจากทุกภาคส่วน

ที่มา : 1 - “Next Normal ส่งเสริม “ความปกติถัดไป” หลังโควิด 19” จากวารสารพรสชยาม ฉบับ 6/2563 ธพท.
 2 - ร่างแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติฉบับที่ 13 (พ.ศ. 2566-2570)

การปรับตัวของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์สู่ “Next Normal”

พัฒนากำลังคนภาคเกษตร

- ผลักดันการขับเคลื่อนแผนพัฒนากำลังคนภาคการเกษตรของประเทศ
- พัฒนาเกษตรกร Smart Farmer/Young Smart Farmer
- พัฒนากลุ่มเกษตรกร/ยกระดับสหกรณ์การเกษตร
- พัฒนาผู้ประกอบการเกษตรสมัยใหม่
- พัฒนาบุคลากรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ทุกระดับ

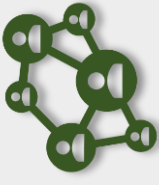
พัฒนากระบวนการทำงาน

- แผนพัฒนาการเกษตรและสหกรณ์ของจังหวัด
- แผนปฏิบัติงานในพื้นที่
- เพิ่มประสิทธิภาพและเอกภาพของการทำงานในระดับพื้นที่
- บูรณาการข้อมูลระหว่างหน่วยงานโดยใช้เทคโนโลยีเพื่อสนับสนุนการทำงาน

ผลักดันวิจัยและนวัตกรรม การเกษตร

- ผลักดันการขับเคลื่อนแผนพัฒนาการวิจัยการเกษตร
- ต่อยอดผลงานวิจัยด้านเกษตรตามแนวทาง BCG Model
- ทบทวนเป้าหมายและแนวทางการพัฒนาการวิจัยให้สอดคล้องกับ Next Normal
- ผลักดันงานวิจัยเพื่อพัฒนาเทคโนโลยีสู่แปลงเกษตรอัจฉริยะ

ยกระดับความร่วมมือ เครือข่ายการพัฒนา ภาคเกษตรจากทุกภาคส่วน

- ศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.)
- ศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (Agritech and Innovation Center : AIC)
- นำจุดแข็งของทุกภาคส่วนมาสนับสนุนการพัฒนาภาคเกษตร
- สร้างเครือข่ายความร่วมมือระหว่างภาคส่วนต่าง ๆ ตลอดห่วงโซ่อุปทาน

งบประมาณปี 2565 สำหรับขับเคลื่อน 5 ยุทธศาสตร์ ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต (31.98 ลบ.)

- โครงการพัฒนาระบบตลาดภายในสำหรับสินค้าเกษตร (5.98 ลบ.) (กสท.)
- โครงการตลาดนำการผลิตด้านสินค้าหม่อนไหม (3.75 ลบ.) (มม.)
- ผลผลิตการสนับสนุนการตลาดเพื่อเกษตรกร (5.57 ลบ.) (อตก.)
- โครงการส่งเสริมการพัฒนาแบบตลาดภายในสำหรับสินค้าเกษตร (16.67 ลบ.) (กสท./กช.)

ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืน ตามแนวทางศาสตร์พระราชา (1,130.80 ลบ.)

- การส่งเสริมเกษตรทฤษฎีใหม่ (79.72 ลบ.) (ม.ม./กป./ปศ./ส.กช./ตส./กช./พต./สศท.)
- โครงการส่งเสริมการค้าเป็นงานอันเนื่องมาจากพระราชดำริ (571.03 ลบ.) (กสท./มกอช./กป./ปศ./ส.กช./ม.ม./ส.ป.ก./ตส./กช./ว.ก./สศท./พต.)
- โครงการพัฒนาพื้นที่โครงการหลวง (357.12 ลบ.) (กสท./กป./ปศ./กสท./กช./พต./สพท./พต.)
- โครงการพัฒนาอุทยานหลวงราชพฤกษ์เป็นแหล่งเรียนรู้สนับสนุนการพัฒนาพื้นที่สูงและการให้บริการสังคม (112.92 ลบ.) (สวพท.)

ยุทธศาสตร์เทคโนโลยีเกษตร 4.0 (766.58 ลบ.)

- โครงการส่งเสริมและพัฒนาต้นแบบเกษตรอัจฉริยะ (4.97 ลบ.) (กสท.)
- โครงการส่งเสริมการใช้เครื่องจักรกลทางการเกษตร (5.79 ลบ.) (กสท.)
- โครงการพัฒนาเทคโนโลยีเกษตรอัจฉริยะ (5.86 ลบ.) (กท.)
- โครงการพัฒนาและประยุกต์ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงในการผลิตพืช (2.62 ลบ.) (กช.)
- โครงการพัฒนาเทคโนโลยีนวัตกรรมเครื่องจักรกลและอุปกรณ์ด้านปศุสัตว์ (Motor pool) (19.81 ลบ.) (ปศ.)
- โครงการการพัฒนาาระบบข้อมูลข้าวอัจฉริยะ (6.81 ลบ.) (กช.)
- โครงการศึกษาการพัฒนานวัตกรรมสู่การพัฒนาการเกษตร (1.75 ลบ.) (สศท.)
- โครงการสร้างเครือข่ายบริการเครื่องจักรกลทางการเกษตรร่วมกันของชุมชน (1.75 ลบ.) (กสท.)
- โครงการเตือนภัยเศรษฐกิจการเกษตร (23.06 ลบ.) (สศท.)
- โครงการพัฒนาระบบเตือนภัยธรรมชาติและการระบาคัดรูดข้าว (1.81 ลบ.) (กช.)
- โครงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ผลผลิตสินค้าเกษตร (7.00 ลบ.) (สศท.)
- โครงการพัฒนาระบบบริการรักษาความมั่นคงและปลอดภัยไซเบอร์ (42.40 ลบ.) (สศท.)
- โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ (423.12 ลบ.) (กป./กสท./มกอช./ม.ม./ปศ./ส.ป.ก./ตส./กช./สศท./พต.)
- โครงการศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (219.78 ลบ.) (กสท./กป./ม.ม./ปศ./ตส./สศท./พต.)

ยุทธศาสตร์"3S" (Safety-Security-Sustainability) เกษตรปลอดภัย เกษตรมั่นคง และเกษตรยั่งยืน (76,414.47 ลบ.)

- Safety เน้นสินค้าเกษตรและอาหารของไทยมีความปลอดภัยตลอดโซ่อุปทาน (1,034.66 ลบ.)
  - ผลผลิตสินค้าเกษตรและอาหารมีคุณภาพได้มาตรฐาน (71.06 ลบ.) (มกอช.)
  - โครงการส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรตามมาตรฐาน GAP (294.83 ลบ.) (กท.)
  - โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร (46.68 ลบ.) (กช.)
  - โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร (211.15 ลบ.) (กป.)
  - โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร (270.18 ลบ.) (ปศ.)
  - โครงการยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรสู่มาตรฐานความปลอดภัยตลอดห่วงโซ่อุปทาน (43.48 ลบ.) (มกอช.)
  - โครงการพัฒนาและส่งเสริมอาชีพบนฐานความรู้และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมบนพื้นที่สูง (41.26 ลบ.) (สวพท.)
  - โครงการส่งเสริมสินค้าเกษตรเข้าสู่ระบบรับรองมาตรฐานเกษตรปลอดภัยเกษตรอินทรีย์และระบบตรวจสอบย้อนกลับ (5.11 ลบ.) (ส.ป.ก.)
  - โครงการส่งเสริมเกษตรปลอดภัยในสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร (2.96 ลบ.) (กสท.)
- Security ควบคุม/ป้องกันโรคระบาดในสัตว์และพืช (703.54 ลบ.)
  - โครงการส่งเสริมการอารักขาพืชเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (28.41 ลบ.) (กสท.)
  - ผลผลิตพัฒนาศักยภาพการปศุสัตว์ (346.32 ลบ.) (ปศ.)
  - โครงการพัฒนาศักยภาพกระบวนการผลิตสินค้าเกษตร (328.80 ลบ.) (ปศ.)
- Sustainability ระบบการเกษตรของไทยที่มั่นคงยั่งยืน (74,676.27 ลบ.)
  - การส่งเสริมเกษตรอินทรีย์ (711.14 ลบ.) (กสท./มกอช./ม.ม./ปศ./ตส./กป./กช./ว.ก./สศท./พต.)
  - การกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง (17 งาน/โครงการ 55,810.14 ลบ.) (ชป./กองทุนจิตศรัทษา)
  - พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน (2 งาน/โครงการ 724.15 ลบ.) (พต.)
  - ป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย/ภัยแล้ง (10 งาน/โครงการ 17,430.82 ลบ.) (ชป./พต./สศท.)

ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน (486.45 ลบ.)

- ด้านการพัฒนาฐานข้อมูล Big Data (212.93 ลบ.)
  - โครงการสร้างเครื่องมือและแพลตฟอร์มกลาง (10.00 ลบ.) (สศท.)
  - โครงการจัดการฐานข้อมูลด้านการเกษตร (1.53 ลบ.) (สศท.)
  - ผลผลิตฐานข้อมูลทรัพยากรที่ดินได้รับการปรับปรุงและพัฒนา (49.47 ลบ.) (พต.)
  - โครงการพัฒนาระบบดิจิทัลการพัฒนาดินเข้าสู่ระบบราชการ 4.0 (41.33 ลบ.) (พต.)
  - โครงการขึ้นทะเบียนและปรับปรุงทะเบียนเกษตรกร (89.28 ลบ.) (กสท.)
  - โครงการปรับปรุงข้อมูลทะเบียนเกษตรกร (2.33 ลบ.) (กป.)
  - โครงการจัดทำฐานข้อมูลเกษตรกรแห่งชาติ (National Agricultural big Data Center) (11.43 ปศ.) (ปศ.)
  - โครงการจัดทำสารสนเทศเศรษฐกิจการเกษตร เพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการสินค้าเกษตร (6.00 ลบ.) (สศท.)
  - โครงการจัดการฐานข้อมูลด้านการเกษตร (1.53 ลบ.) (สศท.)
- การใช้ระบบแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) (273.51 ลบ.)
  - โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-Map) (273.51 ลบ.) (ม.ม./ตส./กสท./กป./พต.)

รวม 78,830.30 ล้านบาท

(ร้อยละ 70.90 ของงบประมาณที่ กช. ได้รับจัดสรร 111,184.77 ล้านบาท)

โครงการสำคัญปีงบประมาณ 2566 ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอเพื่อขับเคลื่อนแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการเกษตร

1. โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ 1819.3736 ลบ
2. โครงการบริหารจัดการการผลิตสินค้าเกษตรตามแผนที่เกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุก (Agri-map) 1234.2400 ลบ.
3. โครงการพัฒนาประสิทธิภาพโดรนเพื่อการเกษตรเพื่อลดการสูญเสีย 83.1310 ลบ.
4. โครงการประยุกต์ใช้เทคโนโลยีภูมิสารสนเทศเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ผลผลิตสินค้าเกษตร 52.2999 ลบ.
5. โครงการยกระดับสถาบันเกษตรกรให้เป็นผู้ประกอบการธุรกิจเกษตร 38.4665 ลบ.
6. โครงการส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจชุมชน 191.9229 ลบ.
7. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสถาบันเกษตรกร 206.7877 ลบ.
8. โครงการขับเคลื่อนการเกษตรระดับหมู่บ้านสู่การผลิตสินค้าเกษตรมูลค่าสูง 354.5282 ลบ.

รวม 3,980.7498 ลบ.

1. โครงการ 1 อำเภอ 1 แปลงเกษตรอัจฉริยะ 543.8331 ลบ.
2. โครงการส่งเสริมและพัฒนาการผลิตข้าวด้วยเทคโนโลยีอัจฉริยะครบวงจร 835.7785 ลบ.

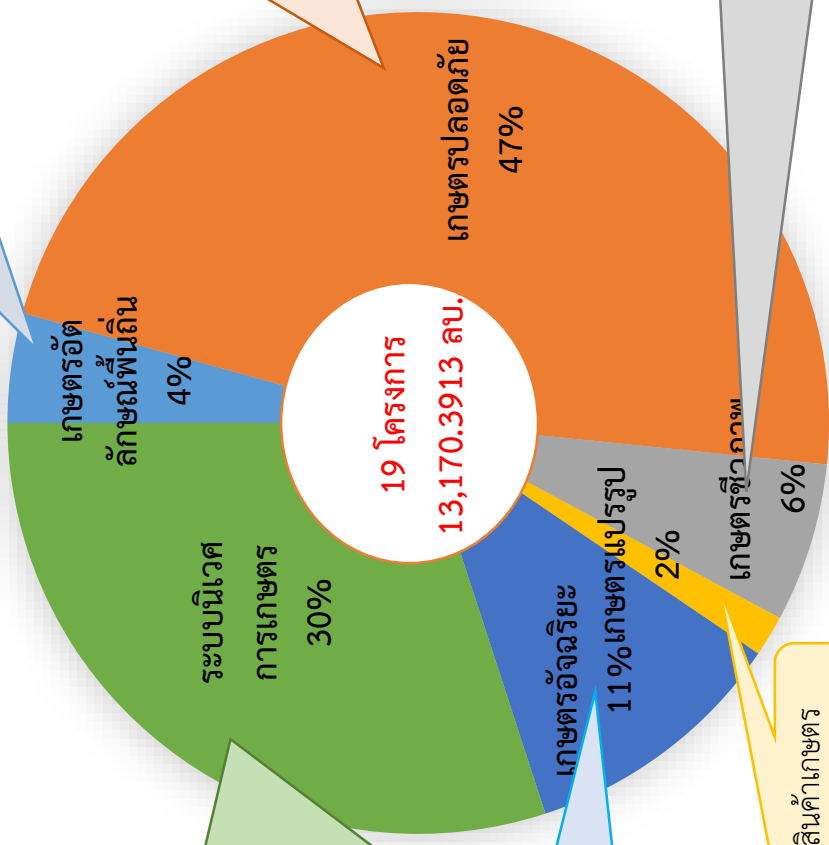
รวม 1,379.6116 ลบ.

1. โครงการส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร

รวม 211.4309 ลบ.

1. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรอัตลักษณ์พื้นถิ่น

รวม 567.3562 ลบ.

1. โครงการพัฒนาเกษตรกรรมยั่งยืน 3,857.9653 ลบ.
2. โครงการยกระดับคุณภาพมาตรฐานสินค้าเกษตร 1935.3812 ลบ.
3. โครงการส่งเสริมการใช้สารชีวภัณฑ์และแมลงศัตรูธรรมชาติทดแทนสารเคมีทางการเกษตร 332.2360 ลบ.
4. โครงการสร้างความเชื่อมั่นสินค้าเกษตรและอาหาร 83.5516 ลบ.

รวม 6,209.1341 ลบ.

1. โครงการส่งเสริมและพัฒนาสินค้าเกษตรชีวภาพ (สมุนไพรเศรษฐกิจ) 169.9739 ลบ.
2. โครงการสร้างมูลค่าเพิ่มจากวัสดุเหลือใช้ทางการเกษตร 608.8068 ลบ.
3. โครงการส่งเสริมการจัดตั้งและบริหารจัดการวิสาหกิจเกษตรฐานชีวภาพและภูมิปัญญาท้องถิ่น 43.3280 ลบ.

รวม 822.1087 ลบ.

ภาคผนวก ง
นโยบายการขับเคลื่อนภาคการเกษตร
๕ ยุทธศาสตร์ ๑๕ นโยบาย
ของรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ดร.เฉลิมชัย ศรีอ่อน) ได้กำหนดยุทธศาสตร์และแนวนโยบายหลักสำหรับการขับเคลื่อนงาน ภาคเกษตรให้ประสบผลสำเร็จ ดังนี้

๑ ยุทธศาสตร์ ๕ ประเด็น ประกอบด้วย

๑.๑ ยุทธศาสตร์ตลาดนำการผลิต เป็นยุทธศาสตร์หลักเพื่อปฏิรูปภาคเกษตรทั้งในรูปแบบ ตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ Modern Trade รถโมบาย ตลาดสด คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรมจับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ

๑.๒ ยุทธศาสตร์เทคโนโลยี ๔.๐ เพื่อการบริหารราชการแผ่นดิน การบริการประชาชน และการพัฒนาภาคเกษตรกรรม โดยใช้เทคโนโลยีตลอดห่วงโซ่อุปทานและมูลค่า (Supply - Value Chain) ตั้งแต่การผลิต การแปรรูป จนถึงการตลาด

๑.๓ ยุทธศาสตร์ ๓'S (Safety - Security - Sustainability - เกษตรปลอดภัย - เกษตรมั่นคง และเกษตรยั่งยืน)

๑.๔ ยุทธศาสตร์การบริหารเชิงรุกแบบบูรณาการกับทุกภาคส่วน โดยเฉพาะโมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๑.๕ ยุทธศาสตร์เกษตรกรรมยั่งยืนตามแนวทางศาสตร์พระราชา

๒ แนวทางนโยบายหลัก ๑๕ ด้าน ประกอบด้วย

๒.๑ นโยบาย “ตลาดนำการผลิต” เป็นนโยบายหลักโดยเพิ่มช่องทางตลาดให้หลากหลาย ทั้งในรูปแบบตลาดออนไลน์ (แพลตฟอร์มรายสินค้าเพื่อรองรับ New Normal) ตลาดออฟไลน์ โมเดิร์นเทรด (Modern Trade) รถโมบาย ตลาดสด ตลาดชุมชน คาราวานสินค้า เกษตรพันธสัญญา และเคาน์เตอร์เทรด จัดกิจกรรม จับคู่ธุรกิจผู้ซื้อกับผู้ขายเพื่อสร้างเครือข่ายธุรกิจ โดยร่วมมืออย่างเข้มข้นกับกระทรวงพาณิชย์ ภายใต้โมเดล “เกษตร - พาณิชย์ทันสมัย”

๒.๒ การสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันเกษตรกรและเศรษฐกิจฐานราก โดยส่งเสริมให้เกษตรกร มีการแลกเปลี่ยนความรู้ ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน สามารถเชื่อมโยงเครือข่ายเกษตรกรและสถาบันเกษตรกรได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้มีอำนาจต่อรองในการซื้อขายผลผลิต ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าเกษตร เพื่อเป็นผลิตภัณฑ์เกษตร ชุมชน เชื่อมโยงกับตลาดชุมชน/ตลาดเกษตรกร ตลาดสีเขียว (Green Market) และการท่องเที่ยวเชิงเกษตร สร้างเศรษฐกิจหมุนเวียนภายในชุมชน รวมทั้งพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้ สามารถช่วยเหลือสมาชิกเกษตรกร เอื้อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ ทั้งสังคม ชุมชน วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ ให้เข้มแข็งและยั่งยืน

๒.๓ การส่งเสริมสถาบันเกษตรกร ผู้ประกอบการ และ Start Up เป็นหน่วยธุรกิจ ให้บริการ ทางเกษตร (Agricultural Service Providers : ASP) เพื่อยกระดับสู่การให้บริการทางการเกษตร เช่น เทคโนโลยี ในการดูแลรักษา รถจักรกลในการเตรียมดินและการเก็บเกี่ยว สำหรับให้บริการแก่พี่น้องเกษตรกรแบบครบวงจร

๒.๔ การส่งเสริมเกษตรพันธสัญญา (Contract Farming) เพื่อสร้างความไว้วางใจและความร่วมมือในการพัฒนาศักยภาพการผลิตอย่างยั่งยืน ระหว่างเกษตรกรกับผู้ประกอบการ และร่วมกันยกระดับคุณภาพผลผลิต และแก้ปัญหาผลผลิตล้นตลาด

๒.๕ การพัฒนาศูนย์เทคโนโลยีเกษตรและนวัตกรรม (AIC) เป็นแหล่งรวบรวมองค์ความรู้ด้านเทคโนโลยีทางการเกษตร สนับสนุนและส่งเสริมเทคโนโลยีเกษตร โดยเชื่อมโยงการทำงานกับ ศพก. เพื่อยกระดับ สู่การทำเกษตรสมัยใหม่ และเกษตรแบบแม่นยำ (Precision Agriculture)

๒.๖ การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ด้านการเกษตร เพื่อตอบสนองต่อโซ่อุปทานที่เปลี่ยนแปลงไป โดยเฉพาะการค้าสินค้าเกษตรออนไลน์ที่ขยายตัวต่อเนื่อง เพื่อรักษาคุณภาพสินค้าเกษตรให้มีความสดใหม่และถึงมือผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว รวมถึงพัฒนาระบบเชื่อมโยงทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่ออำนวยความสะดวกในการส่งออกและนำเข้าสินค้าเกษตร

๒.๗ การบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบ มีการกระจายน้ำอย่างเหมาะสมและทั่วถึง รวมทั้ง พัฒนาแหล่งน้ำในไร่นาของเกษตรกรและชุมชน เพื่อให้เกษตรกรมีน้ำเพียงพอสำหรับการอุปโภคบริโภคและทำการเกษตร ตลอดจนป้องกันและบรรเทาปัญหาอุทกภัย

๒.๘ การบริหารจัดการพื้นที่เกษตรกรรม เพื่อให้เกษตรกรสามารถใช้ประโยชน์จากที่ดินได้ตรงตามศักยภาพของที่ดิน และสอดคล้องกับความต้องการของตลาดมากที่สุด โดยกำหนดเขตความเหมาะสมในการทำการเกษตรในแต่ละพื้นที่ให้เกิดประสิทธิภาพในการผลิตสูงสุดผ่านข้อมูล Agri - Map

๒.๙ การส่งเสริมศูนย์เรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร (ศพก.) เพื่อพัฒนาเกษตรกรให้เป็น Smart Farmer ผ่านการถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิต การบริหารจัดการ และการตลาดแก่เกษตรกร รวมทั้งให้บริการทางวิชาการและเผยแพร่ข้อมูลข่าวสารในพื้นที่ โดยมีเกษตรกรต้นแบบเป็นผู้ถ่ายทอดความรู้และเป็นกลไกในการบูรณาการการทำงานของหน่วยงานต่างๆ ในการแก้ปัญหาและพัฒนาการเกษตรในระดับพื้นที่

๒.๑๐ การประกันภัยพืชผล ให้ความคุ้มครองความเสียหายหรือความสูญเสียต่อพืชผลที่เอาประกันภัย ซึ่งเกิดจากภัยต่างๆ เช่น น้ำท่วม ภัยแล้ง ลมพายุ ลูกเห็บตก เป็นต้น ซึ่งจะช่วยสร้างเสถียรภาพทางรายได้และความมั่นคงในอาชีพให้แก่เกษตรกร รวมถึงการให้ความช่วยเหลือเยียวยาเกษตรกรที่ประสบภัยพิบัติทางธรรมชาติอย่างทันท่วงที

๒.๑๑ การส่งเสริมเกษตรกรรมยั่งยืน เพื่อเป็นภูมิคุ้มกันและสร้างความมั่นคงแก่เกษตรกร ได้แก่ เกษตรทฤษฎีใหม่ เกษตรผสมผสาน เกษตรอินทรีย์ เกษตรธรรมชาติ และวนเกษตร ด้วยการลด ละ เลิก การใช้สารเคมี ประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรรับรู้เกี่ยวกับการใช้สารเคมีอย่างถูกต้อง และมีการพัฒนาอาหารของไทย ให้เป็นรูปแบบอาหารที่ปลอดภัยและมีกระบวนการผลิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม เพื่อตอบสนองต่อความต้องการสินค้าเกษตรปลอดภัยใน ๕ร ได้แก่ โรงเรียน โรงแรม โรงพยาบาล เรือนจำ และร้านอาหาร

๒.๑๒ การยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขัน โดยการส่งเสริมผลิตภัณฑ์ที่มีเอกลักษณ์ เฉพาะถิ่น สร้างแบรนด์ให้กับสินค้าเกษตรอัตลักษณ์ ส่งเสริมการแปรรูปสินค้าจากความหลากหลายทางชีวภาพ เช่น สมุนไพร แมลงเศรษฐกิจ ส่งเสริมสินค้าเกษตรที่มีศักยภาพทางด้านการตลาดในอนาคต ทั้งสินค้าอาหารอนาคต (Future Food) และสินค้าเกษตรที่ตอบสนองผู้บริโภคเฉพาะกลุ่ม (Functional Food) รวมทั้งสินค้าเกษตรเพื่อพลังงานและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต

๒.๑๓ การวิจัยและพัฒนา เพื่อตอบสนองการพัฒนาภาคเกษตรของประเทศไทยบนพื้นฐาน ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อเกษตรกรและผู้บริโภค

๒.๑๔ การพัฒนาฐานข้อมูล Big Data ในการใช้ประโยชน์และเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนกับหน่วยงานต่างๆ เพื่อการบริหารและช่วยให้เกษตรกรมีข้อมูลที่ดีและเพียงพอต่อการตัดสินใจที่ถูกต้องและเหมาะสมเพื่อการผลิตและการจำหน่ายผ่านแพลตฟอร์มออนไลน์

๒.๑๕ การประกันรายได้ของเกษตรกรผู้ปลูกข้าว ยางพารา มันสำปะหลัง ปาล์มน้ำมัน และข้าวโพดเลี้ยงสัตว์

สำนักแผนงานและโครงการพิเศษ
(กลุ่มเกษตรและสหกรณ์จังหวัด)

โทรศัพท์ : 02-629-9054-55

โทรสาร : 02-280-0190

<https://www.opsmoac.go.th/bpsp-download-form>